

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului :

Pe un an 2 fl.
Pe o jumătate de an 1 „
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu
și la toate birourile filiale de abonament.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada
Măcelarilor nr. 21).

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 80 cr.

După conferență.

Am făcut înainte un pas mare.

De vreme îndelungată Ungurii spuneau în lumea largă, că suntem un popor fără nici o rîndueală. Acum, că au văzut conferența națională, recunosc că ne-am știut arăta cu cinste și vrednicie.

Au zis că întregă această luptă națională e dusă numai de câțiva cărturari destrăbălați. Acum recunosc, că *sîntem închiegați într'o oștire puternică.*

Au zis că *Memorandul* dus anul trecut la Împăratul, nu cuprinde lucruri adevărate despre plîngerile poporului român. Conferența 'i-a desmințit cu un singur glas.

Au strigat, că conducătorii noștri iubiți sînt vînzători de patrie. Conferența a venit însă și li-a răspuns în față: *Fudecați cu nedreptate; cu scîrbă ne întorcem deci de voi!*

Au crezut că vor înfricoșa pe luptătorii noștri dîndu-'i în judecată. Românimea întregă s'a hotărît însă ca să stea alături cu cei prigoniți. Și așa cei huiduiți laudați sînt, cei sortiți spre osîndă încunjuțați sînt de nemărginita noastră dragoste, de sprijinul nostru cald.

Au zis că slabi sîntem și de minte și de ânger. Ear' noi li-am răspuns prin fapte laudate de lumea întregă, ne-am arătat uniți ca oameni ce au o singură țintă: *mărirea neamului*; o singură dorință: *să scăpăm de sclăvie.*

Cu un cuvînt: ne-au batjocorit și la urmă ei au rămas de rușine! au vrut să ne slăbească și au deșteptat în noi puteri nouă; au vrut să ne spargă rîndurile, și au făcut ca pînă și cel mai șovăitor dintre noi să ese cu însuflețire pe cîmpul de luptă.

Înainte abia stăteau de vorbă cu noi. Azi toate foile lor mărturisesc că sîntem o putere în țeara aceasta, că vrînd-ne vrînd, caută să ne tragem socotelile împreună; ear' ca dreptatea numai pe partea lor să fie, nu mai îndrănesc să spună.

Înainte ne credeau *singuri*. Acum au văzut, că frații noștri din România sînt la spatele noastre, gata a sări cînd primejdia e în prag.

Mai mult încă! Alături cu noi merg și Slovacia, și Sîrbia, și Rutenii și Croații, ear' cînd lupta vom îndrepta-o așa chip, ca asaltul cel mare toți năpăstuiții s'e-l dăm împreună, Ungurii, strasnicii stăpîni de azi, tremură că ce soartă o s'e-i ajungă.

Ce să mai zicem de părerea lumii, care întregă nouă ne ține parte, căci toate foile, atît englezești, cît și nemțești, italienești și franțuzești, pe noi ne laudă și pe Unguri îi ocărăște?!

Nu mărim deci lucrurile deloc, cînd zicem că *un pas mare am făcut înainte, că dela conferență încoace, începe o nouă viață pentru robitul nostru popor.*

Nimic să nu se fi ajuns prin conferența dela 11/23 și 12/24 decît că ni s'a dat prilej să desfășurăm o putere la

care nici cei mai plini de nădejde nu s'au așteptat, și totuși mare a fost și fără seamăn această adunare românească. Ea a vîrsat în noi credință nouă, ea va fi un nesecat izvor de puteri, ea ne face pe toți să strigăm:

Plini de încredere în virtușia poporului român și cu Dumnezeu înainte!

Isbînda e aproape.

Steagul albastru.

Cu prilejul ducerii în ziua de 30 Iulie n. la *Predeal* (România) a *steagului albastru isgonit din conferența națională*, dl **V. A. Urechia**, președintele Ligei culturale, a întimpinat pe tinerii români din Ardeal cu următoarea cuvîntare:

Adineaori, prin acest loc a trecut Carol I., acel pilot abil al vasului mareț al națiunii românești, acela care reprezintă glorios maiestatea ei.

Acum, în același loc comitetul executiv al Ligei pentru unitatea culturală a națiunii române, primește din mîinile D-Voastră, reprezentanți ai junimii române ardeleni, acest *Labarum* ce simbolizează însuși maiestatea și unitatea națiunii române. (Aclamațiuni vii.)

D-Voastră doriți, ca noi din Ligă să încredințăm acest *Labarum* sfințit de congresul admirabil românesc, din 11 și 12 Iulie 1893, delegațiunilor universităților români din București și Iași spre conservare și spre a fi purtat în fruntea junimii române, la ori-ce ocaziuni solemne și festivități naționale, în care va fi posibilă refîntrunirea a tus-trele colorile constituind drapelul național, prin con-

FOIȚA.

POESII POPORALE.

(Din jurul Mercuriei.)

La căsuța cea de bîrne
Toate fetele-'s bîtrâne,
Că s'au încrețit pe frunte
Ca ciupercile din munte
Și nu pot să se mărite
Pînă mor cele 'nvîlitate,
Și-aș jura cu jurători
C'au purtat un car de flori
Și pînă s'or mărita
Încă unul vor purta.

Bădiță iubita ta
E galbină ca ceara
Și dreaptă ca secera,
Eară ochii-'i sînt căprui
Mai urîtă, zeu că nu-i.
Nice mersul de pe cale
Nu seamănă-a fată mare,
Că merge făcînd cu mîna
Pare că-i buna bîtrîna,

Și de vine bade-un vînt
'Ti-o trîntește la pămînt
De n'o poți scula mai mult.

Frunză verde ca unu
Cine ești, mîndro, și tu.
Frunză verde din cetoare
Nu-i fi ruptă chiar din soare,
Căci pe pene și pe port
Eu mîndruță te cunosc.
Ești urîtă și făloasă
Și mai ești și mincinoasă,
Că de n'ai fi mîndră-așa
Tu iute te-ai mărita,
Dar' cu socoteala ta
Ca fată te-or îngropa.

Dracul, mîndră, te-o știut,
Că cu slugii rîzi, glumești
Și cu ei că te iubești.

Eu credeam în cinstea ta,
Da-acum vîd, că nu-i așa,
Că tu, mîndră, te-ai ținut
Cu toți slugii ce-ați avut.

Culesc de *Niță din Mercuria.*

Descîntece și doine.

(Din com. Aradului.)

La fîntîna cu norii
Da adapă badea boii,
Nu-'i adapă de sîtoși
Ci-'i adapă de făloși.

Bate vîntul peste lunci
N'ai, bade, primă la brînci,
Da nu-i bai, bade, de-aceea
C'om merge și 'ți-om lua
Că-i tîrgul la Pîncota.
Luai tîrgul de-alungu
Și șetrile de-așiru
Și n'affai numa 'ntr'un loc
Și ceru pe rif un zlot,
Și eu luai fără voc
Purta-i, bade, nevoie.

La fîntîna lui Bujor
Paște calul lui Tudor,
Calul paște și rîncează
Tudor doarme și visează,
Ce haznă de visul lui
Dacă nu-i cu mîndra lui.

venirea frătească, ca astăzi bună-oară a reprezentanților diverselor universități, care au de a conserva câte o glorioasă fașie din el. (Aplause îndelungate.)

Primiți dar', iubiți studenți ai universităților din București și Iași, din mâinile comitetului executiv acest deposit scump...

Numai, primindu-l, permiteți-mi a Vă spune, cam ce angajament luați asupra-Vă...

Nu veți duce acest *Labarum* la petreceri gălăgioase, goale, nerodnice și fără de scop cultural și național. (Așa este. Aplause.)

Nu este drapelul acesta acela al unei junimi care ar uita un singur moment, că dela ea națiunea română așteaptă tot mai multă cultură, tot mai multă înțelepciune, tot mai mult devotament. (Lungi aplause.)

Pe Voi Vă urmăm! a scris junimea română de peste munți pe cutele acestui drapel, adresând aceste vorbe nemuritorilor conducători ai neamului românesc din acea parte a patriei române. (Arată Ardealul. Salve de aplause.)

Pe ei dar' să-i urmați!...

A-i urma pe ei este a purta acest *Labarum* deapănarea pe calea pe care l-au purtat și-l poartă bărbății dela congresul din Sibiu, cale românească, înțeleaptă, statornică, cu scop final conștient și bine determinat. (Așa vom face! Vii aplause.)

Ca și în mâinile lor, însemneze și în mâinile Voastre acest *Labarum*, revendicațiunea energică a drepturilor neprescriptibile ale națiunii române, drepturi de a trăi *ori-și-unde*, ca națiune română, cu deplina sa individualitate română. (Bravo! Aplause.)

Nu este acesta drapelul disordinei, al anarhiei, al războiului civil, cum îl califică inimizii nostri, ci este drapelul sub care Românul din Ardeal și Banat a invitat la traiu cu pace, înfrățire și egală îndreptățire pe toate popoarele conlocuitoare cu dînsul. (Da, da! Așa este! Vii aplause.)

Da, știu, în loc de răspuns bun, frățesc, sălbătăcii nouă au întreprins nemernicii dela Turda, insultând și căutând a ucide pe reprezentanții poporului român, dărîmându-le casele. (Rușine! rușine!) Aceasta este svîrcoleala omului care moare. (Salve de aplause.)

Cu aceste sălbătăcii ei perd procesul lor cu atât mai lesne în fața Europei, care din nou va vedea în ce parte este dreptatea și va saluta în drapelul național român cur-

cubeul încetării furtunii, adevăratul simbol al păcii și al culturii europene.

Sus dar', junime, acest *Labarum* glorios și înalt grăitor ce primești astăzi în sacru deposit. (Aplause sgomotoase.)

Ca să stee sus acest drapel, pe Tine urcă-Te sus, *in templa serena!*

Cât mă privește, eu bătrân învățător (Să trăească!) al Tău, părinte sufletesc, părinte spiritual, îți voi zice, ceea-ce ziceau mamele spaniole pruncilor lor înainte de 1492: Maurii stăpâneau Iberia; Castalianul singur era liber, cum liberi sîntem numai noi cești din România, Castalianul de lângă soartea fraților lui din restul Iberiei și cânta să-i salveze... Mama castaliană, în loc de a merge spre purificare, după naștere, la biserică, se urcă în vârful unui munte, precum noi stăm aci la Predeal (Aplause) și ridicând pe iubitul prunc sus, pre brațele, sale... îi zicea arătându-i țeara, care în veac gemea sub apăsare. „*Hijo mio, alla es donde tiene que vivir o morir!*“

Ca mama castaliană bătrânul tată sufletesc Vă strigă: acolo cu dîșii aveți de a trăi sau a muri! (Lungi aplause. Mari ovațiuni.)

Nu este acesta strigătul neînțelepciunii, al irredentismului; insule etero-etnice, în mijlocul oceanului slavo-german Românii, Ungurii, Grecii nu vor putea trăi decât federându-se sincer și chemând la legătura lor pe Sârbi, Bulgari și Albanezi...

Dacă Românii știu să lupte pentru a-și păstra individualitate lor neștirbită, eu declar în numele D-Voastră, că ei nu înțeleg însă să se substituie cândva neamurilor care azi persecuta, pentru a-i persecuta la rîndul lor. (Așa așa! Bravo!)

Federatiuneq, eată mîntuirea! Dar' dacă orbiți și fanatișati, Ungurii n'o înțeleg, cu atât mai rău! Înainte cu popoarele care vor înțelege aceasta. (Vii aplause.)

Să nu se considere aceste declarațiuni ca vorbe goale, ca manifestațiuni sgomotoase și nerodnice ale Românului. Stie acesta să lucreze cum lucrează natura: auzitați sgomot, când ghinda în pământ se despică și transmite sus tot mai sus stejarul măreț, stufos și adumbritor? (Aplause.)

În tăcere, ca și natura, vei ști lucra, o junime, pentru realizarea idealului național și politic. (Aplause vii.)

Și la ziua isbândeii, ca și la ziua de luptă, duceți în fruntea Voastră *Labarum* dela

Sibiu. Și dacă vre-un neștiutor al lucrurilor v'ar întreba cu mirare: de ce drapelul vostru este numai albastru? spuneți-i că albastru e cerul și acopere toată lumea română... spuneți-i povestea bătrână:

„Era odată un împărat care avea trei ficiori. Plecând acestia prin lumea largă după soartea lor, tatăl le dete câte o năframă, la unul roșie, la altul galbină și la altul albastră, tustrele rupte dintr'o singură bucată și le zise: „Când veți intruți ear' la un loc aceste năframă, atunci împărăția mea a voastră este“... (Aplause.)

*

Tot cu acel prilej dl **I. Russu Șirianul**, primul redactor al „**Foii Poporului**“ a rostit următoarea cuvîntare:

Domnilor! Istoria neamului nostru românesc este plină de pagine triste, pagine dureroase. Veacuri de-arîndul ținuți am fost în cea mai grea robie, purtând jugul *iobăgiei*, legați fiind de glie. Ear' când deșteptatu-ne-am și noi la cunoștința națională, când *credința* în viitorul neamului românesc a început să încolțească în sufletele noastre, frânt-au în roate pe *Horia*, *Cloșca* și *Crișan*, crezînd că vor omorî în noi *credința*. Tot așa adăpatu-l-au cu otravă pe Avram Iancu, rege al munților, pentru-că mare 'i-a fost și lui *credința* în viitorul neamului românesc. Noi am mers cu toate acestea înainte, duși fiind de aceeași *credință*, care însuflețise pe strămoșii nostri. Avînd însă același potrivnic înverșunat, goana contra luptătorilor nostri naționali n'a încetat, ci s'a întetit. *Lucaciu*, apostol falnic al românismului aruncat a fost deci în temniță neagră și umedă. De prigonirile îndreptate contra luptătorilor din presă nici mai amintesc. Voinicii neamului nostru împilat, *membrii comitetului național*, deasemenea luați sînt la goană, dimpreună cu mîndria noastră națională: *studenții universitari*.

Toți pentru-că nutresc o credință mare, o credință sfîntă, aceea a nemuririi neamului românesc.

Până aci luați la goană au fost numai oameni. Acum potrivnicii nostri s'au năpustit asupra sentimentelor; au scos din sala conferenței naționale **steagul albastru**. De ce? Fiindcă el este *simbol al credinței*, și de nimic ei nu se înspăimîntă mai tare, ca de întărirea *credinței* noastre, pentru-că această întărire însemnează *virtușia* în lupta ce ne

Trimisu-mi-o badea dor
Pe prima din via lor,
Și eu 'i-oiu trimite jele
Cu prima dela mărgele.

Mîndră peană nesădită
La bădița 'n clop tocmită,
Tocmită-i pe iorgovan
Și-i luată din ducean,
Și-i luată prin prinsoare
De Măriuța și de floare.

Săracii ce purcarii
Negri-s ca călugării
De dorul șezătorii.
Da 'nsoară-te mîi bădiță
Și mă cheamă la credință
Că 'ți-oiu face de-o cinstuță
Două mere, două pere
Și chituța de inele.
Pe de lături veriguță
Să ști ca-i avut drăguță,
Ba să știe și măta
Că eu 'ți-am fost drăguța.

D'asta fată mie-mi place
Că-mi pare-că se mai face,
C'asa-i joacă țîța 'n sîn.
Ca și șoarecele 'n fîn.

Lună, lună 'n doi fuscei
N'ai văzut drăguții mei?
Ba zeu eu că 'i-am văzut
În ogreadă la Mortești
Culegînd pene domnești.
Da cine le-a sîmînat?
Doi ficiori de însurat.
Da cine le-o răsărit?
Două fete de mărit.
Dusus-a badea cătană
Și-o rēmas clopu cu peană,
Eu de jelea clopului
Purtai peana corbului
Și-o purtai cât o purtai
Și-o pusei la reveneală
Doar' o veni badea eară.

Haida vere 'n țeara mea
Să-ți arēt muerea mea.

Nici nu-i mîndră, nici frumoasă
Numai harnică de casă.
Da nu-i d'anu de 'nsurat
Casa nu 'și-o măturat,
Sămbăta, Dumineca
Scoate gozu cu vica,
Da nu-i d'anu de 'ncheiat
Pe cap nu s'a periat.
Ese din casă 'n ocol
În cap fi cât un poșor,
Când ese seara la lună
Da gîndești că-i ghem de lână.
Îi dădai unsoare 'n brîncă
Ea se pune de-o mănîncă.
Îi băgai cănepa 'n tēu
Și se roagă s'o scot eu,
Și-o scosei la cîmp afară
Boii 'n coarne-o melitară
Căni 'n coadă-o îndrugară.
Mîi muiere, mîi muiere
Lasă dracului ședere,
Că cănepa noastră pere,
Las-o, dracului, bărbate
Și-o lege la tine 'n spate.

așteaptă, însemnează hotărîrea nestrămutată de a nu desarma până-ce la bun sfîrșit nu vom duce lupta. Ear' acest sfîrșit este **sfîrșitul celor**, care prin nelegiuiri se susțin.

Acestui nou soi de a isgoni sentimente ale potrivnicilor noștri putem să mulțumim rara fericire de a vă strînge mîna frățească ce ne întindeți, de a declara sus și tare, că tocmai de aci încolo *credința noastră va crește*. Iubirea frățească ce am întîmpinat pe pămîntul liber al fericitului regat român, este o cheazășie a isbîndei cauzei noastre.

Azi noi cei asupriți *nu mai stăm singuri*, ci vă avem pe D-Voastră la spate, pe D-Voastră Români liberi, frați iubitori. În brațe dulci, în brațe tari ne-au împins dușmanii noștri. Vecinică mulțumire lor! Vecinică mulțumire lor, pentru-că îndată după marea noastră conferență națională ei au răspuns prin noue sîlbătēcii, prin *dărîmarea caselor Românilor din Turda*. Noi ne-am arătat înțelepți; ne-ați lădat D-Voastră și lumea întreagă, ei sîlbăteci, fioroși, că lumea întreagă îi hulește.

Eată al doilea isvor din care adăpăm *credința*, că în acest colț de lume viitor de aur noi avem, că va veni vremea, când tricolorul nostru azi oprit, isgonit, o să fîlșăie mîndru deasupra porții conferenței naționale.

Pe voi vă urmăm, — eată devisa scrisă pe steagul isgonit al tinerimii din Sibiu. Devisa aceasta fiind însă a întregii tinerime, căci cu toții ne însuflețim de munca bărbătească a comitetului nostru național, — este totdeauna și făgăduința ce o facem, că inspirându-ne dela neînfricoșării noștri conducători și luând putere din dragostea ce ni-o arătați, nu vom părăsi cîmpul de luptă, până-ce nu vom uni cele trei colori azi despărțite, până-ce nu va învinge dreptatea, ear' dreptatea cu noi este.

Mulțumindu-vă pentru călduroasa și neașteptat de dulce primire ce ne-ați făcut, fiți incredințați, fraților, că reîntorcîndu-ne în sinul poporului nostru iubit, ducem sufletele noastre mai oțelitate în lupta ce ne așteaptă. Ear' isvorul de putere este iubirea frățească a D-Voastră, din care toți ai noștri se vor întări încă în credința, că *Românul în veci nu pere!*

Predându-vă *steagul albastru*, încutele căruia învîlitate e jalea noastră, ne întorcem îndărăt veseli, că brațe viguroase vor purta steagul nostru isgonit. Purtați-l cu drag dela Turnu-Severin și până la Dorohoiu, ca Români din Nistru și până la Tisa toți să știe, că în zile grele *una sîntem cu toții*; purtați-l cu

duioșia cu care noi ne despărțim de el, spuneți fraților liberi că și noi cei apăsați credem într'un viitor fericit, căci *credem în dragostea D-Voastră*.

Primiți, încă odată, frățești mulțumiri pentru frățească dragoste. (Lungi aplause.)

Foile străine

despre

conferența națională.

Foile din Europa întreagă scriu articoli de-arîndul despre conferența noastră națională.

Astfel „**L'Indépendance Belge**“ din *Bruxella*, regatul Belgiei, după-ce spune că *conferența a fost măreață*, și arată hotărîrile bărbătești ce s'au adus cu acest prilej, scrie următoarele în numărul seu dela 26 Iulie:

»*Pe scurt: Starca din Ardeal este îngrijitoare. Mișcarea națională ce s'a născut acolo și se desvoltă tot mai mult, negreșit că este o primejdie atât pentru pacea din lăuntru cât și pentru pacea din afară. Statul unguresc ar porni pe o cale tristă, dacă s'ar îndevrîtnic să nu dea ascultare unei poporațiuni, care prin numărul și zelul seu a devenit cel mai viguros popor din regatul ungar.*»

Cu cea mai mare căldură scriu însă despre noi foile italiene.

„**Corriere del Veneto**“ din *Padova* scrie cu acest prilej și despre *Replica*. Eată ce zice despre această carte a tinerimii noastre:

»*Această carte a produs cea mai adîncă impresiune asupra bărbatilor politici italieni prin aceea că arată, cu înspăimîntătoare amănunte, toate serios dovedite, prigonirile și cruzimile neauzite care se sîvîrșesc contra unui popor legat de Italieni prin sânge și care prin înțelepciunea sa, prin cunoștința sa de carte, prin dragostea*

»*sa de pămîntul strămoșesc și prin credința sa pentru aceea ce face naționalitatea sa, este vrednic de dragostea lumii întregi.*»

Tot așa scriu foile „**Corriere della Sera**“, „**Gazetta Piemontese**“, „**La Riforma**“, foaia dlui Crispi, fost prim-ministru al Italiei, care publică, la loc de frunte, un foarte frumos articol despre Români din Ungaria, din care dăm și noi o parte. Eată-o:

„Telegraful ni-a vestit închiderea conferenței din Sibiu, în care 200 delegați ai Românilor din Ungaria și Transilvania, condusă de Drul *Ratiu*, s'au sfătuit, în chipul cel mai drept, despre trista stare în care a ajuns poporul român în urma neleguirilor Maghiarilor și despre lipsa de a se împotrivi și mijloacele de a organiza, în marginile îngăduite de legi, această lupta de apărare.

„Conferența, oprită dintru început, fu îngăduită apoi cu restrîngeri foarte aspre. Astfel între alte măsuri, Românilor din România liberă nu li-se îngădui să fie de față la conferență.

„Poporul primi cu manifestații de însuflețită nădejde pe conducătorii sei și-i cinsti, când eșiră din conferență, după încheierea ei, cu imnul *Deșteaptă-te Române*.”

„Dee acum Dumnezeu ca noua conferență din Sibiu să nu lase lucrurile tot așa cum le-a găsit! Dee Dumnezeu ca ea să nu mai aducă alte prigoniri noue!”

Din scrisile foilor nemțești vom da în numărul viitor al foii noastre.

Croatii despre conferența noastră.

„**Agramer Tagblatt**“ scrie în numărul seu dela 27 Iulie un lung articol despre conferența națională.

Eată cum sfîrșește foaia croată:

Dar' nu numai aceleași ținte sînt care aduc cu sine legături dintre Slovaci și Români. Mai mult încă a contribuit la aceasta *organizația tare și minunată a Românilor ungureni*. Unei armate bine încheată îi urmează ori-și-cine cu

Lasă-mă dor la maica
Că nu-i coaptă cînepa,
Nu știu coaptă-i o nu-i coaptă
Păsările 'n gură-o poartă.

Răsărit-a luna 'n deal
Badea-ar veni, n'are cal,
Răsărit-a luna 'n codru
Ar veni și n'are modru.

Fă-mă, Doamne, ce mi face,
Fă-mă peana leului
De-asupra Ineului,
Fă-mă peana bradului
De-asupra Aradului.

Trecui balta ciumpuleu
Mă 'ntîlnii cu socru-meu,
Socru-meu d'asa zicea
Ia junere fata mea
Îți dau șese boi cu ea,
Să-mi dai șasă și cu șasă
Fata ta nu-mi trebe 'n casă.
Fata ta-i scurtă 'n picioare
Maici-i trebe țesătoare,

Cu brîghele nu ști da,
Suveica n'o ști băga.

Și-asta fată se mărită
Batăr nu ști face pită,
Că și-aseară-o făcut opt
Nice una nu s'o copt.
Pe lopată n'o ști pune
Până n'o leagă cu fune.
În cuptor n'o ști băga
Dacă nu-o cu roaba.

Mă dusei în șezătoare
Mă 'ntîlnii cu badea 'n cale.
Și dădui bună-seara
El nu zise nimica.
Poate c'o fost mînios
C'o scăpat porci 'n ovės
Și buhaiu 'i-la cios.
Du-te maică și 'mi-l scoate,
Mergea dracu și 'ți-l poarte,
Că nici taica nu-i birău
Să scoată buhaiu tău,
Nici maica nu-i birău
Să 'ți-l scoată în credință.

Codrăniță, codrăniță

Nu purta cîrpa pistrîță,
Ci poartă cîrpa cu pene
Să fii dragă la codrene,
Și poartă cîrpa cu flori
Să fii dragă la ficiori.

Luați ficiori seama bine
Că și-a mea drăguță vine
Pe cea gură de uliță
Sbierînd ca și-o bivoliță
Cu poala-i din șese loți
Luați seama de-o jucați.

Culese de *Iosif Nuculescu*, teolog abs.

Strigături.

(Din Sibiu.)

Foaie verde de păsat
Bădița meu m'a lăsat;
Nu m'a lăsat de urtă,
Ci m'a lăsat de pîrîtă,
Pîrîtă de vorbe grele
Dela prietenele mele.

bucurie, pentru-că în aceasta vede chezașia pentru isbânda cea mare. Și o astfel de armată e astăzi poporul român din Ungaria. Adeverați patrioți, care stau în cea mai strînsă legătură cu gândul și dorințele poporului, bărbați cu lăpedare de sine, care merg neînfricoșați și în neclintită convingere spre ținta lor, aceștia sînt astăzi conducătorii poporului român din Ungaria, și faptul acesta trebuie să-i pună pe griji și-i va și pune în cele din urmă și pe contrari și-i va aduce la adevăr.

Și prietenii noștri maghiari ar face într'adevăr bine, ca în loc să se peardă vremea cu isbucniri de turbare neîndreptățite, să asculte la vreme glasului minții și să intre pe calea înțelegerii, pentru-că chiar și o învingere în această luptă însemnează o primejdie a intereselor maghiare de căpetenie, și o înfrângere ar însemna ceva și mai mult.

Sérbii despre conferența noastră.

„Zastava“, foaia sérbă ce ese la Neoplanta, scriind despre conferența noastră națională, zice între altele și următoarele:

„Toate aceste semne ne arată, că stările și împrejurările în care trăesc naționalitățile în Ungaria nu răspund trebuințelor, nici intereselor de care ar trebui să poarte grije toți aceia care și iubesc patria. Asemenea semne au fost fără îndoială care au împins pe Români — cea mai străznică naționalitate din Ungaria — să se scoale în câmp deschis în contra Ungurilor, să ducă lupta în ziaristică și la adunări — și totdeauna în marginile legii — pentru drepturile lor, pentru păstrarea naționalității lor. Cea din urmă adunare românească a arătat ce și câte poate un popor când e strîns unit, nedespărțit, când e condus de oamenii sei cuminți, patriotici și cinstiți.

Vai, mândruțo, cum te-aș bate
Da 'mi-'is mâinile legate,
Legate cu ață albă,
Nu te pociu bate de dragă.

De-ar avè badiu o sută
Pe mine nu mă mai uită,
De-ar avè badiu o mie
Și pe mine tot mă știe.

Eu iubesc, maica mă 'nvață
Să iubesc de dimineată,
Timerel fără mustață
Car' se 'nvață-a strînge brață
Și-a săruta cu dulceață,
Copile albe la față
Subțirele la trupșor
Și făcute binișor.

Cine 'n lume nu iubeste,
La ce focu mai trăeste,
Cine nu ști ce-i iubitu
Poate săruta pămîntu,
Da eu nu 'l-oi săruta,
Că 'mi acră inima.

Înfrățirea româno-slovacă.

Sub acest titlu „Tribuna“ dela 23 Iulie (4 August) serie:

„Aseară am primit din T.-Sân-Martin următoarea telegramă:

„Slovacii numeroși întruniți cu prilejul sêrbărilor oprite în memoria „lui Kollár, salută pe frații și tovarășii de luptă români. Redacția ziarului „Národné Noviny“.

Redacțiunea „Tribunei“ și ea a trimis la Turceanski-Sv.-Martin următoarea telegramă în limba slovacă:

„Nebojte sa hrúzovlády, ona je „vzdí znakom nastalej slabosti zú-fajúceho nad svojou budúcnostou. „Sláva! Nazdar! volajú Vám Vaši „spojenci Rumuni“.

Pe românește: „Nu vă temeți de prigoniri; ele sînt totdeauna semnul slăbiciunii ce a apucat pe acela, care nu mai are nădejde în viitorul seu. Slava! Înainte! Vă strigă aliații vostri Români“.

SCRISORI.

Cut, 20 Iulie 1893.

Cinstită Redacție!

La scrisoarea tipărită în „Foaia Poporului“ nr. 28, subscrisă de dl notar al Poenii Ilie Pop, și botezată „Întimpinare“, îmi țin de o sfântă datorință a răspunde deocamdată cu acestea:

Declar sincer că atât ceea-ce a scris „Adevărul“ despre examenele dela Poiana, cât și „Întimpinarea“ domnului Pop le-am citit și rescit și nu puțin m'am judecat asupra lor. Și după multă frământare a minții și judecării mele am ajuns la următoarea concluziune:

Ceea-ce a scris „Adevărul“ despre cursul examenelor dela școalele din Poiana, pe mine nici nu m'a bucurat nici nu m'a supărat, și aceasta fiindcă în numita corespondență s'a caracterizat și mult neînsemnata mea persoană. Și ca dl Pop să fie și mai liniștit în lauda adusă mie de „Adevărul“ îi răspund cu vorbele marelui apostol Pavel: „Mie a mă

Lasă, badio, iubitu
Că te faci ca pămîntu.
De m'aș face ca lâmpașu
Tot iubitu-i drăgălașu,
Tot iubitu-i cu dor mult
Despărțitu-i cu urft,
Tot iubitu-i cu dor mare
Despărțitu-i cu 'ntristare.

Doru badi dela munte
M'a ajuns aseară 'n curte,
Doru badi dela țeară
M'a ajuns aseară-afară.
Măi, badițo, pentru tine
M'a bătut maica pe mine,
Și când m'a lăsat de-a bate
'Zi-s'a de tin' să n'am parte,
Să n'am parte nici noroc
Să fiu cu tine 'ntr'un loc.

Comunicat de Maria Popa.

lăuda nu-mi este dat, și dacă m'aș lăuda aș pute numai întru neputințele mele. Te asigur, domnule Pop, că nu numai laudele, dar' nici calumniile nimănui, nu sînt în stare a mă mișca, ambele mă lasă rece, ambele neclintit în urmărirea idealului meu.

Întimpinarea d-tale însă nu numai nu m'a supărat, dar' m'a chiar indignat, ba aș pute zice și mai mult m'a revoltat în cele mai nobile sentimente ale mele, dar' bine înțeles, nu ca individ, ci ca pe un om care represent oficiu de director al numitelor școale.

Și m'am revoltat, domnule Pop, nu din senin, ci fiindcă d-ta ai cutezat a spune lumii prin numita „Întimpinare“ prea multe neadevăruri, așa:

Cel mai revoltător dintre toate este cel referitor la povestea (ți zic acum și eu povestea, deoarece-ce n'a meritat mai mult) domnului învățător Ar. Șerb despre episcopul Moga, a cărei apărare o razimi d-ta, cu următoarea d-tale mărturisire: „Că da, s'a auzit și la alte examene și în alți ani povești cu mult mai nepotrivite, ba chiar periculoase pentru noi și școalele noastre etc.“

Apoi eu ca director și astfel ca cel mai deaproape observator asupra învățămîntului din numitele școale, resping această mărturisire a d-tale cu mare indignațiune, o declar de cel mai revoltător neadevăr, de calumnie chiar.

Eu mărturisesc sincer că de 8 ani de zile de când am norocirea de a purta numitul oficiu, lecțiune mai nepotrivită și mai neinstructivă ca a domnului Ar. Șerb, despre episcopul Moga n'am înțeles să se fi propus la școalele din Poiana. Te provoc dar', dle notar, spune lumii sincer și respicat care învățător a propus și ce material de învățămînt a-i aflat d-ta ca nepotrivit și periculos chiar școalelor noastre, ear' dacă nu vei pute, re- trageți mărturisirea? Tot neadevărata este și mărturisirea d-tale basată pe spusele unor preinși fruntași din Poiana, că adevărat mult stimatul domn protopop Droc numai cu ocaziunea examenelor ar fi cercetat școalele din Poiana. Nu e drept, domnule notar, nici ce zici că 'ți-a spus alții, nici ce crezi că știi d-ta. Eu pot să-ți dovedesc d-tale și lumii, nu după spuse băbești, ci din „condicele școlare“, că dl protopop Droc în cei trei ani din urmă de când ești d-ta ca notar la Poiana de 5 ori a cercetat școala afară de examene, și adevărat: de 3 ori a presidat conferențele în-

Îniordanul și Țiganul.

Ierte-mă dragul Dumnezeu și oamenii care vor vrea, că nu știu ce să mai zic gîndind la vremile ce-mi spun bătrânii noștri c'or ajuns! Hm! Par'că se potrivește zisa: lumea lui căciulă. Dar' să nu-mi luați numele în bătaie de joc dacă vă spun de pe obada inimii că de multe-ori stau în cumpeni și mă întreb singur: măi, mă, tu rizi, rizi de câte-auzi, da oare de ce și cine! griji ca să nu rizi de tine!? Da dacă câte se aud povestind și cimilind prin orașe și prin sate se fi fost adevărate!? Ce știi, că lumea asta nu-i de ieri-alaltăieri ca tine și nici așa mică nu-i ca satul tîu?... Dus atunci cu gândurile par'că ved o lume nouă, și o altă vieță, câinii dându-se pe ghiață și-o guduță-'n săniuță... Pradă risului mă dau vîzînd iepure vara co-sînd, iepuroaica fîn strîngînd, puii după ea greblînd...; șoarece cu pălărie, iepuroaică cu mintie...; ved lupii pascînd printre oi și ursul pîcurar zicînd în cimpoi... și mai ved și Țiganii cum potcovese purecii... și ved cum la un Țigan intră popa cu Jordan...

Pe atunci ca azi, crăznicul era dreapta popii, ducea rîndul scaiului. Părintele preot cîntă, mă rog D-Voastră, Îniordanul, dară cu

vătătoarești și de 2 ori a cercat pe fiecare învățator în clasă. Și aceasta a făcut-o d-sa cu multă dragoste și în anii antecedenti. „Adevărul“ pe care te superi d-ta că prea laudă pe dl protopop Droc, îți spun, dle notar, că din punctul meu de vedere judecându-l nimic n'a greșit. Au doară ai fi d-ta în stare a conduce mai bine examenele ca d-sa, au doară vei susține și ai dat dovezi că știi să prețuești pe învățatorul adevărat mai mult decât dl protopop Droc? Se poate, dar' fapte dela d-ta încă n'am văzut și nici n'am auzit. — Dar', că în cele mai multe parochii din tract, păr. protopop a stăruit la ridicarea salariilor învățatoarești și 'i-a și succes în cele mai multe e fapt, pe care nici d-ta nu-l poți nega. — Judece acum iubii cetitori pe a cui parte stă adevărul și cine e cel cu judecata dreaptă. A trage la îndoeală vredniciile dlui protopop Droc pe terenul școlar, este un ce prea cutezător, un ce, ce numai pe omul cinstit nu-l caracterizează. În fine a susține despre Poenari că posed cel mai nesigur izvor de viață, că trăesc după un plug de salce, este și acesta un neadevăr strigător la cer, este negarea puterii noastre de viață. Te întreb, dle Pop, unde ai mai văzut d-ta un popor mai viguros, mai plin de viață, mai moral, mai econom, mai harnic și mai iubitor de cultură ca pe Poenari? Unde un popor care în urma vitregităților vremii a fost necesitat a se așeza între niște dealuri de tot sterile și deși fără moșie totuși știe să trăească bine? Și acum, când acel popor 'și-a creat din al seu: o castă de meseriași buni, una și mai mare de neputători destoinici și alta de moșieri pe satele din jur, — acum când tot din al seu, în mai puțin de 20 ani, 'și-a edificat și 2 școli frumoase, acum ce le mai trebuie pentru asigurarea viitorului decât dascăli destoinici, și „Adevărul“ pe care d-ta te-ai supărat atât de rău tocmai aceasta o dorește.

Preoți, învățatori și tot felul de conducători le mai trebuie bravilor Poenari și comună mai aleasă ca a lor rar o să se afle pe pământul românesc. Însușirile nobile ale Poenarilor merită să fie cunoscute, studiate și urmate de toți câți poartă nobilul nume de Român.

Atâta pentru liniștea mea sufletească și pentru ferirea întunecului din calea luminii.

Emanuel Beșu,
directorul școlilor din Poiana.

ochii era ca Țiganul cu unul la faină, altul, la slănină... și cum îi pica ceva drag ochiului, numai făcea semn crâșnicului și las' că nu era în traistă când eșiau din casă!

Minune se pricepeau la meșteșugul ștersului și colibiau pe bieții credincioși mai de una mai de alta, cât dela o vreme oamenii luară știre de năravul lor și 'și goliau căsile de mărunțuri în calea Iordanului...

Țiganul din sat ca creștin curat în toată ziua ar fi vrut să vină popa cu Iordanul la dmsul, ci-l gătă adevărat că Iordanul sfântul mai îl făcea fără de ciocan, mai fără de clește... cât jinuia pe-acel pe-acel că într'o nimară s'a trezi fără de ileu și atunci vai de capul seu!...

Vre-o două-trei Iordane tot cu năcaz de perderi le-a trecut Țiganul, pentru care îi veniau mângăieri din ogoelile Țiganei numai. — Că dacă-'s ângerii ângeri curați, ce au ei de a face cu ciocanul și cleștele mele.

Da de vor fi ângeri și de Țigani de ai noștri îl taie Țigana, mai știi ce, friptule, da dacă o fi nu altu numai tată-to sërmanu... și-l știi câtu-i de secătos de răchie; cât de cât nu s'a mai căpeta cu ele?...

Și într'o zi de Iordan, când Țiganul oțelia o bardă, numai ce aude zângălaul vestind la

Brad, în 1 August n. 1893.

Noi poporeni din această comună fiind mai toți economi, muncim din noapte până în noapte săptămâna întreagă, ear' Dumineca și în sărbători știm să ne ținem legea, având datorință sfântă a merge la sf. biserică, ca acolo împreună cu mic cu mare să înălțăm ferbinți rugăciuni către ziditorul și făcătorul nostru Dzeu.

Eată dar' suferințele: În Dumineca a 9-a după Rusalii, 18/30 Iulie, adunându-ne în sf. biserică ca să ascultăm sf. liturgie, preotul lipsește, tot asemenea se întâmplă și în ziua de Pr. Ilie. Adevărat dl preot e silit a administra și în comuna Sadu, însă fac întrebare mai marilor noștri, de unde a căpătat domnul preot ordin, — fiind preotul nostru, — ca să meargă în Sadu, să administreze la câțiva oameni, ear' pe noi un popor să ne lase fără preot în Dumineci și sărbători?

Pe Sf. Rusalii tot așa s'a întâmplat, și anume: în ziua de Rusalii în locul dlui preot al nostru a venit dl preot Valeriu Florianu din Racovița, însă numai când erau cântăreții pe la „Laude“; a 2-a zi de Rusalii a venit pe când se spună căzania, atunci un om uitându-se pe fereastra de către stradă strigă: Vine popa! Bietul cantor a fost silit a răsfoi foile ear' înderēt, a începe slujba de nou. Vecerniile din ziua întâia și a doua, nefind preot, rugăciunile, care trebuie a se zice de către preot „eară și eară plecând genunchele“ nu le-a zis nime.

A 3-a zi de Rusalii au tras slujitorii bisericii de dimineață clopotele, după obicei, ne-am adunat câțiva oameni, însă nefind nici popă, nici cantor, nici învățator, am eșit din sf. biserică, mâhnii până în suflet, neștiind ce să mai zicem.

București (cottul Hunedoarei), 23 Iulie 1893.

Domnule Redactor!

La îndemnul dlui preot gr.-or. Petru Popa, în comuna noastră București, la trei luni după venirea foi la alți abonenti, am primit și eu ca să 'mi-se trimită „Foaia Poporului“. Nu 'mi-e greu să 'ți mărturisesc, că până a nu vedea iubita foaie a D-Voastre mă căiam că pentru-ce nu am ascultat de vorbirea domnului preot. Credeam că „Foaia Poporului“ va fi o foaie numai pentru preoți, învățatori și pentru domni, adevărat pentru oameni culți; așa că noi plugarii nu o înțelegem și înzadar vom da

ușe sosirea Iordanului. Grabnic scoate barda roșie din foc și o aruncă pe ileu limpezindu-'și capul de gândurile ponosite de mai înainte.

Popa top! pe ușe cu crâșnicul glăsuind încet pe nas cu cât bleasc 'i-a fost rămas:

Îniordane, măi Țigane,
Bunu-i curechiul cu carne,
Că de oală nu se lipe,
Șterge barda, măi Filipe!

D-sa Filipe, crâșnicul, văzând că popa abia își mai aduce abur de oboseală îi ia coada cântării din gură și o mină el în glas tremurător:

O ștersei dar' mă fripsei,
C'o băgai în traistă
Și trecu... sub laviță!...

Ear' fârtatul din coala, Țiganul, cu jale încep a lăcrima văzându-'și barda trecută prin purgatoriul crâșnicului și gândi în sine, că tot prin acel loc ar fi trecut și ciocanul și cleștele perite dacă s'ar fi nădăit de una ca aceasta.

Romănuț Bortos.

bani pentru ea. Mă înșelasem tare, dle, că cetind și eu „Foaia Poporului“ dela preotul nostru îmi părea că sunt mulți ani până voi avea și eu această lumină în coliba mea, adevărat mult iubita noastră foaie.

Acum vedem și noi plugarii, că D-Voastră cu cea mai mare bunăvoință, din adâncul inimii trimiteți această rază de lumină în limba noastră populară, pe care o pricepem și cred că o pricep acum toți plugarii noștri români. De prin toate părțile ne vestiți nenumărate întâmplări ce se fac astăzi în lumea mare, și mai tare despre cele-ce taie astăzi foarte adânc traiul neamului românesc.

Nu e destul astăzi de năcazurile și sarcinile ce suferim de vre-o 26 ani, care ne-au îngropat până în grumazi; ci altele ne amenință din nou; vom să pățim și noi ca frații noștri „Moți“ cu vârsarea de sânge dela Scărișoara.

Onorabilă Redacțiune! Noi poporul din comunele București, Șesuri și Rovina, comit. Hunedoarei, suntem trei sate, hotarul e nedespărțit, păduri comunale avem laolaltă, dar' nu le folosim, decât numai puțin tirșoriu ce se află pe locurile proprietarilor. Partea cea mai mare din pădurile noastre le-a luat erarul demult dela noi, de 11 ani avem pără cu erarul. Avem dreptul dela moși-strămoși să aducem 2 zile în săptămână lemne de foc fără bani, lemne pentru mori să căpătau fără bani, ear' pentru edificii economice căpătam ori de unde pe bani. Acum ni-s'a luat dreptul acela de vre-o 7—8 ani; numai uscături de pe jos căpătam carul cu 70 cr., ear' lemne verzi nu se capătă de ai da 5 galbeni pe un fir, decât pentru edificii de moară cu multă rugămintă, plătit înzecit.

Pentru mori dăm dări grele, altă dare dăm erarului pentru apă, căci isvorește din pădurile sale, ca-și-când ei ar fi deschis isvoarele în munții lor; precum odinioară marele proroc Moise în pustia Sinaia, când a isvorit apă din peatră poporului jidovesc, cu toiagul prin minune d-zeească.

Pira noastră cu erarul încă nu s'a gătat până acum, au mers de nenumărate ori trimiși din comunele noastre pe la tribunal în Deva, dar' nimic n'au isprăvit, până-ce dela o vreme ne trezim, Mercuri după Paști în 31 Martie, 1893, că ne trimite erarul un inginer care a măsurat întreg hotarul comunelor noastre, adevărat pășunatul și pădurile ce s'au ținut de comune și pe urmă pădurea erarului. După-ce gătă cu notița de mapă ne zice că în termen de 2 săptămâni vine comisia dela Deva afară, să căpătam dreptul liber; așteptăm azi, așteptăm mâine, nu mai primim nici un răspuns. Două luni după aceasta primim înștiințare dela judecătoria din Deva, că pe o zi anumită să ne aflăm toți în comuna București, să așteptăm că vine comisia. Aleargă bieții preoți cu primarii și alți oameni din toate trei comunele, stau toată ziua în București într'o drăguță de zi când e lucrul câmpului mai mult, de să lucră în capul gol, dar' nimenea nu vine, până-când în 3 Iulie ne trezim că primarii noștri sunt chemați la Bradu, la pretorul, unde îi aștepta vicecomitele din Deva.

Împreună cu primarii au mers la Bradu și preoții noștri, unde vicecomitele li-a zis așa: că trebuie să ni-se iee pășunile și pădurile comunale după porunca ministerială și atunci căpătam dreptul dela erar, ce-l căutam cu pără. La aceasta au răspuns primarii noștri zicând, că nu voim ca să ni-se iee pășunatul și pădurile sătești, care le ținem cu dări grele, rămasă din pământul nostru din rîpe și colțuri. Aceste locuri abia le paștem cu vite mărunte

partea cea mai mare diu hotarele noastre sătești, ear' vitele mari numai în pământul nostru propriu le ținem. În cauza aceasta a luptat mult aprigul nostru preot din Rovina, Ioan Câmpănu, dar' pretorul nu l-a suferit mult să vorbească, ci au scos pe preoți afară, zicând că preoții strică poporului și sunt numai niște agitatori. A mai zis vicecomitele, că gornicii noștri de român trebuie să cadă și să vină în locul lor anumiți pădurari unguri învâțați, cu gulere de aur și cu pinteni, care sunt înaintați în pădurărit până la genunchiul broaștei. La toate acestea ai noștri nu s'au învoit, dar' fără voea lor s'a luat protocol.

Dar' noi Românii ce vom mai face acum? Primejdia e la ușe, în tot chipul ne întimpină. Ce să facă Românii noștri acum dacă vor lua pădurile și pășunile noastre sătești? Unde își vor paște vitele mărunte, de unde vom aduce surcele pentru foc? Cum vor mai pute ține vite cu care se-și plătească dările cele fără căpătâiu? când vin cei cu pinteni executori de dare cu pene de vultur în pălărie, de tremură bieții noștri săraci, văzând că le duce vitele neputând solvi dările. Toate acestea să le lăsăm la o parte și să ne îngrijim pentru ziua de mâine.

Mai departe datori suntem toți plugarii români, tineri și bătrâni, toți abonenții să zicem din adâncul inimii, ca bunul Dzeu să lungească firul vieții la acela, care și-au deschis rostul seu mai înainte, să ni-se trimită și nouă plugarilor această rază de lumină „*Foia Poporului*”, — și eară zic: Dzeu să trăească pe toți luptătorii și apostolii românismului nostru, care luptă zi și noapte neîncetat pentru noi, care zic că isbânda noastră se apropie, care ni-au aprins lumina în mâni din vreme, ca să ne trezim din somnul cel de moarte în care voesc să ne adoarmă patrioții noștri unguri ca înainte de 48 pe vremea iobăgiei.

Dorim ca bunul Dzeu să aducă și pentru noi Românii un viitor mai bun cât mai curând.

Cu toată cinstea

Milton Domșa I. Gligor,
econom.

CRONICĂ.

Faptă vrednică de laudă. Domnul Radu Popea, făclier și negustor în Satulung, îndemnat de dragostea pentru neam și doritor ca cetitul să se răspândească cât mai mult între Români, a plătit administrației foi noastre 11 abonamente pe jumătate an pentru a fi împărțite la oameni săraci, dar' știutori de carte. Fie, ca dl R. Popea să găsească încă mulți urmași întru a săvârși asemenea românești fapte.

*

Binefacere. Ni-se scrie din Vălișoara, com. Hunedoarei, că la indemnul economului Toader Vraciu acolo încă demult s'a început adunarea de bani pentru restaurarea bisericii gr.-or. Azi biserica este deplin restaurată. Între cei care au contribuit la adunarea fondului se amintește cu laudă numele preotului Petru Laszlo, care a îmbrățișat cu multă iubire această cauză bisericăscă.

*

Petrecerea din Gura-Rfului. Despre petrecerea din Gura-Rfului, ce s'a ținut Dumineca trecută, ni-se scrie de acolo: Duminecă s'a ținut aici o petrecere cu joc, care a început sus în deal și s'a urmat jos, în edificiul școlar. Au luat parte atât cărturari, cât și țerani. Între alții am avut onoarea a saluta în mijlocul nostru pe venerabilul domn Dr. Ioan Rațiu cu

doamna și d-șoara Dorina, dl protopop Droc cu doamna, dl profesor Droc din Giurgiu cu doamna, dl profesor Petrișor din București, domnișoara L. Muntean din București, doamna Crișan, dl și doamna Boiu din Sibiu și alte multe persoane din Seliște și alte comune. Ca ori-ce petrecere, așa și aceasta a avut caracterul unei manifestațiuni naționale. Preotul Muntean a binevenat în numele comunei pe dl Rațiu, care a răspuns apoi printr'o vorbire caldă, ce a însuflețit pe toți cei de față. Jos, la școală, au mai cuvântat dl preot Manta pentru luptătorii dela „*Tribuna*” și „*Foia Poporului*”, i-a răspuns dl I. Russu Șirianul; dl Dr. I. Beu (Orlat) a ridicat paharul pentru luptătorii naționali și pentru solidaritatea tuturor Românilor. Jocul a urmat până înspre ziua.

*

Știre îmbucurătoare. Din Arad ni-se împărtășește că „*Victoria*”, institut de credit și economii a cumpărat cu 55.000 fl. o casă cu două etaje în strada principală, chiar vis-à-vis de casa orașului pe piața cea mai frumoasă din Arad. După urcarea capitalului de acții dela 100.000 fl. la 300.000 fl. din toamna trecută, în scurt timp acesta este al doilea succes eminent al acestui institut românesc, al cărui renume este deja atât de bine stabilit și cunoscut chiar și în fața străinilor. Gratulăm direcțiunii și acționarilor pentru această nouă idee și câștig economic național.

*

Prostii ungurești. Ni-se spune, că domnul D. Șofană, econom din Poiana, umblând de Sâmbătă în afaceri prin jurul Aradului, la Ghioroc a fost oprit de câtră gendarmi, care l-au păzit în camera sa de Luni, când a plecat trenul. Nu i-s'a dat drumul decât după-ce fisolgăbirul din Arad a luat un proces verbal, pe care însă domnul Șofană nu l-a iscălit, fiind procesul verbal rău încheiat. Atât domnul Șofană, cât și alți doi tovarăși ai d-sale au fost întrebați că ce caută pe acolo, câți au venit și pe unde au umblat. Arătând pasaportul, au fost liberați. Neghiobi cum sunt, Ungurii au crezut că economii români sunt advocați îmbrăcați în haine țerănești, mai ales după-ce i-au văzut jucând biliard și au auzit că sunt din părțile Sibiului. l-au ispitit și despre Memorand. Ne așteptăm acum ca mâine ca foile ungurești să scrie, că la Ghioroc s'a pus mâna pe mai mulți „agitatori daco-români” și agenți panslavi!...

Loc deschis. *)

Coriștilor spre orientare.

Deoarece ce la cursul de musica vocală din Lugoj sunt insinuați participători în număr suficient, cu aceasta se anunță că *cursul se va ține*. Acei domni, care poate de acum se vor hotărî a lua parte la curs, se mai pot insinua încă până la 1 August st. v. a. c., în care zi se vor începe și prelegerile, la oarele 9 dimineața.

I. Vidu.

Chișcădaga, la Sf. Proroc Ilie 1893.

Subscrisul în numele comitetului nostru parochial gr.-or. din Chișcădaga, protopresbiteratul Geoagiu I., viu cu toată îndrăzneala a vă ruga să binevoiiți a publica în coloanele mult prețuitului D-Voastre ziar următoarele daruri ce s'au făcut bisericii noastre de aici prin domni Petru Moga și Nicolae Hanș

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

din Hertigani, protopresbiteratul Zarand, care înțelegând de biserica noastră că e săracă și că poporul de aici în urma clădirii din anii 1866/7 cu mari cheltueli e tare înăpoi, încât nu e în stare a mai împodobi-o cu cele de lipsă, ne pomenirăm în ziua de Rusalii a. c. cu acești doi oameni evlavioși intrând în biserica noastră cu un prapor frumos, care s'a și sfințit în aceeași zi cu ocaziunea scoaterii sfei cruci la țarină prin părintele Nicolau Popovicu, paroch local.

Bine au luat seama oamenii noștri că ce îi lipsește bisericii noastre mai tare, n'au trecut mult și Duminecă, în 11 Iulie v., ne pomenirăm de nou cu dinșii, intrând eară în biserica noastră cu o cădelniță foarte frumoasă, cărei asemenea cred că nu se va afla în nici o biserică din jurul nostru.

Deși acești evlavioși creștini și făcători de bine ar voi ca nobilele lor fapte să nu fie vestite lumii, totuși noi suntem îndatorați a le mulțumi publice și a ruga pe Dumnezeu, de câte-ori vom privi la acele odoare, ca să le răsplătească însutit de unde au jertfit pentru noi și biserica noastră. Dee-le D-zeu vieață fericită și îndelungată ca să mai poată face astfel de fapte bune unde va fi lipsă. Dee D-zeu și altor creștini de ai noștri gânduri ca să-i imiteze.

Melidon Jiicescu, agronom.

Tirgurile din săptămâna viitoare.

Duminecă, 1 August: Avrig.

Luni, 2 August: Papoț.

Marti, 3 August: Deregneu, Săn-Paul.

Mercuri, 4 August: Eted, Harașcherec, Kendi-Lona, Sulelmed, Șomcuta-mare, Elôpatak, Voila.

Joi, 5 August: Ghernesig, Elôpatak, Sebeșul-săsesc.

Sâmbătă, 7 August: Aiud, Lupu.

Prețul mărfurilor.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 29 Iulie v.: s'au notat: ungurești bătrâni grei 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., ungurești grei tineri 52.— cr. până 52.½ cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerănească grea 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românești, grei —.— cr. până —.— cr., transito grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sârbești grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr.

Cursul pieții din Sibiu.

Din 29 Iulie st. v. 1893.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.74	Venz.	9.80
Lire turcești		10.08		11.15
Imperiali		10.10		10.18
Ruble rusești		1.29		1.31

LOTERIE.

Tragerea din 5 August n.

Budapesta: 40 52 2 35 15

Tragerea din 9 August n.

Sibiu: 18 84 79 78 31

Călindarul săptămânii.

Zilele	Călindarul vechiu	Călind. nou	Soarele
	Dum. a 11-a d. Ros., gl. 2, sft. 11.	rês.	ap.
Dum.	1 Aug. † Sc. c. și S. Mac.	13 Casian	4 43 7 25
Luni	2 Ad. Moașt. S. Stef.	14 Eusebie	4 44 7 23
Marți	3 Cuv. Păr. Isachie	15 † Ad. Mar.	4 46 7 21
Merc.	4 SS. 7 Coc. din Efes.	16 Rohu	4 48 7 19
Joi	5 Muc. Eusignie	17 Bertram	4 49 7 17
Vineri	6 (†) Schimb. la față	18 Elena	4 51 7 15
Sâmb.	7 Cuv. M. Dometie	19 Ludovic	4 53 7 13

Redacter responsabil: Ioan Russu Șirianul.

ECONOMUL

redactat de D. COMSA.

Călimdarul economic.

August (Măsălar).

Acasă și în grădină. Asigură nutrețul și rodul spicoaselor contra focului, ear' viile, cucuruzul (păpușoiul, mălaiul), varza (curechiul), cânepa ș. c. l. contra grindinei (petrii). De când cu adusul snopilor și până-ve vei fi adăpostit grăunțele, ține galițele închise. Pregătește și, cerând trebuința, reparaază mașina, ciurul și celelalte unelte de treerat, de vânturat și de curățit bucatele. Alege de prăsilă fruntea grăunțelor. Nu arunca pe gunoiu gozurile atât de bogate în sămânțe de buruieni, ci dă-le galițelor să aleagă grăunțele rămase și apoi le arde. Așează grăunțele vânturate în coșuri aéroase, însă numai după-ce s'au uscat îndeplin. Împreună roii slăbuți și ține în preajma stupinii o tîpsie cu apă și mușchiu curat. Curăță merele și perele de coaje și de coceni și apoi le uscă, în cuptor pe gratii (lese) de nuiele sau întinzînd felile pe ațe la soare. Scaldă și curăță rîmătorii (porcii) de murdărie. Pregătește siropul (sucul) de smeură. Spală ferestrele cu vinars (rachiu) și cretă pisată mărunt, ear' oglinzile cu un burete (sponghe) de șters muiat în spirt. Freacă vasele și celelalte obiecte de aramă și de cioaie cu lămâi mucegăite, porțelanul cu leșie și cusitorul cu leșie și cadte, un fel de buruiană proprie fînațelor apătoase.

Pe timp secetos udă altoii și pomii roditori din greu. Prinde urechelnitele în bostani găuriți, ear' vespîi în sticle cu miere otrăvită, așezată între crengi. Curăță pomii de restul crengilor uscate și altoii de mlădițele pădurețe (sêlbatic). Culege poamele văraticice pe timp rēcoros, cîteva zile înainte coacerii depline. Nu mânca și nu îngădui copșilor să indoape poame necoapte. Îngrașe pometul cu mult compost sau cu gunoiu fluid (curgăcios), pregătît din urină (ud) stătută, cenușe, sînge, găinaț și multă apă. Aplică la oculat (altoirea în ochiu) surcei de soiu ales, proaspeți și îndeplin desvoltăți.

Udă legumile și florile seara pe rēcoare, de cîte-ori pămēntul amenință a se usca. Ciupește cotoarele (lugerii, vițele) bostănoaselor (pepeni, crastaveți, bostani, dovleci) și așează fructele de prăsilă pe scândurele, cărămizi ș. c. l. Culege păstăile și alte fructe de legumi cu ajutorul foarfecilor. De este sē ai ce culege la toamnă, seamēnă din nou fasole și mazere de araci cum și spānac (spinac, spinat), calarabe, lăptucă (sălată, șelată, saladă), ridichi și chiar crastaveți. Culege și pune la uscat sămînțele coapte de legumi și flori.

În pădure și la cāmp. Taie arborii (pomii) cāt mai aproape de pāmēnt și alege lemnul de lucru cu deosebită îngrijire. Nu îngădui vitelor să calce și să pustiească arborii mititei, nici să pască coastele prețipise și surpăcioase. Taie lemnele de foc cu ferestreul (firezul), în lungime de 1 m., și învață-te a le vinde în cātățimi de cîte 1 „stānjîn (orgie) metric“ sau de „metri cubici“. Strînge și vinde sau folosește însuși cepii (crengile) groși și obli de brad drept, pari foarte trainici și prețioși. Întrebuințază țărța (făina) din joagăr ca așternut pe seama vitelor sau și ca gunoiu, care se pregătește lāsāndu-o să putrezească în amestec cu frunziș, cetină, așchii, buruieni, mușchiu ș. c. l.

Cosește otava și alte nutrețuri în floare, ear' nu după-ce au trecut în sămēnță. Până a nu fi apucat trifoiul să odrăsească din nou, stîrpește cuiburile de rocoină (toroțel, mētasă) prin arderea de paie stropite cu petrolu. Alege de prăsilă fruntea trifoiului, care trebuie uscat pe capre; altcum se scutură tocmai ce este mai prețios. Nici acum nu e prea tārziu să sameni muștar alb sau napi tomnatici, firește în oprit, d. p. în miriștea dintre cucuruze. Decāt să smulgi cânepa cu rădēcini cu tot, care și așa nu sînt de treabă, mai bine este să o tai aproape de pāmēnt, punēndu-o la topit (dobit) în apă limpede, dacā se poate, într'o groapă cāptușită cu scānduri și ferită de încări și de nāmol (noroiu, glod). Rărește cucuruzul pe unde ar fi rēmas prea des și smulge puii (vlăstarele) fără amnare. Nu despoia de foi napii (sfeclele), varza (curechiul) și așa m. d.

Reuniuni de credit rurale.

(Sfirșit.)

Îngrijirea, că nu vor veni mijloace, n'a împedecat nici în părțile cele mai sărace înființarea unei reuniuni. După experiențele făcute nici în părțile acele n'au lipsit banii, dacā s'a fost îngrijit de o administrațiune conștientioasă.

Mijloacele bănești de regulă trebuie la început împrumutate. Dar' pe lîngă acestea trebuie primite și depuneri de bani în sume cāt de mici, deoarece-desteptarea rîvnei spre economisare și prilejul bun de a depune economisările sigur spre creștere au un îndemn binefăcător atât în privința morală, cāt și materială.

Un alt venit fac *părțile fundamentale* ale membrilor, care se poate hotărî cu 10 până în 20 fl.

Banii veniți cum s'a arētat nu se pot întrebuința pentru afaceri primejdioase sau speculațiuni, ci se pot da împrumut numai pe lîngă siguranța cea mai mare; adecā pe lîngă cavēnți, ipotecă, zălog sau se pot cumpēra la licitațiuni judecătorești nemișcătoare. Împrumuturi se pot da numai membrilor de regulă pe termeni scurți. Numai în casuri excepționale pe termeni mai lungi.

Afară de împrumuturi reuniunea poate cumpēra în socoteala membrilor, care s'au insinuat înainte, diverse obiecte, care se pot procura numai în cantități mai mari în mod avantajios.

Pentru a putē acoperi spesele de administrare, afacerile de împrumut trebuie să dea un prisos. El rezultă din diferența de interese și din provisiune. E cu cale a fixa *camēta* și provisiunea așa, ca să aducă cel puțin un spor de 1½%. Mai cu seamă la început trebuie să fie deosebirea aceasta destul de mare, ca să rămānă un prisos mai mare, din care cu timpul să se poată aduna pe lîngă fondul de rezervă și un capital propriu al reuniunii, precum e prevēzut în statute, „un fond fundațional pentru promovarea intereselor economice ale membrilor“. Din cauza aceasta profitul curat, asupra căruia

are să dispună adunarea generală, este mărginit la un minimum. Nici un profit mare n'ar fi de mare folos pentru membrii singuratici, dacā li-s'ar plăti lor, pe cānd un capital al reuniunii nelmpărțibil este de mult bine. După statute un astfel de capital are să se adune până la o sumă a capitalului trebuincios, care rezultă după un șir de ani de sine însuși, adecā până atunci, până cānd va fi reuniunea fără datorii. Cānd se va ajunge aceasta, interesele, precum și partea prisosului destinată pentru crearea capitalului fundațional *trebuie* întrebuințate pentru scopuri economice ale membrilor în cercul reuniunii.

Capitalul fundațional inatacabil va pune reuniunea în pozițiune de a împlini problema sa deplin. Pe cānd averea familiilor singuraticice e supusă schimbărilor, capitalul fundațional dă membrilor scāpētați totdeauna un ajutor, e ca o scară, pe care se pot urca earăși. Pentru toți membrii fără excepțiune și pentru cei mai bine situați e un mijloc excelent de a ajuta pentru timpuri grele. E de lipsă deci a se zice în statut, că acel fond e a se susține pentru tot viitorul, și că aceea ce a adunat cu osteneală prezentul să nu se risipe de următori. Statutul normează din cauza aceea, că în cas, cānd s'ar desființa reuniunea, capitalul fundațional are să se depună la un loc sigur, d. e. la o bancă, până se va înființa o nouă reuniune pe basa statutelor.

Pentru-ca reuniunile fundate după principiile expuse aici să aibă putere și mai mare, ele pot forma o asociațiune între sine. Nu e acum locul aici de a vorbi despre o astfel de asociațiune.

Voesc numai să amintesc, că unele comune săsești au fundat deja astfel de reuniuni. La sfirșitul anului 1889 existau deja 14 reuniuni cu 650 de membri în comunele Turnișor, Gușteriță, Șura-mică, Șura-mare, Cîsnădioară, Roșia, Mercurea etc.... Reuniunile acestea aveau 106.964 fl. 60 împrumuturi date, 10.716 fl. 92 părți fundamentale, 43.204 fl. 82 depuneri spre fructificare și 58.555 fl. au luat ele dela cassa de păstrare din Sibiu împrumut. O comună d. e., care o cunoașteți mai bine, căci e mai aproape de D-Voastră, Turnișorul, are o reuniune cu 28 membri, 736 fl. 80 părți fundamentale plătite, 6829 fl. bani depuși spre fructificare și 10.558 fl. împrumuturi date.

Prāsirea de pari ieftini și trainici.

Pentru cei mai mulți din viierii noștri cumpērarea atātor pari (araci, lăstari) este o adevērată pacoste. În adevēr, cāte umblete și tocmele adese zadarnice, cātă trudă și perdere de timp și mai ales cātă cheltueală până să-și agonisească parii, de care au trebuință! Prin ținuturile sărace

în păduri adese se întâmplă că oamenii n'au cu ce propti fasolea sau din ce să facă coade la sapă, greble, topoare ș. c. l.

Va fi deci binevenită descrierea unei purcederi, după care economii nostri și îndeosebi viierii se poată prăsi ei înșiși pari din greu, pentru trebuința lor și chiar pentru vânzare. Calea cea mai nimerită este înființarea unei mici păduri de acății (salcămi), care se desvoaltă în grabă și odrăslesc cu îmbelșugare earăși și earăși, producând sumetenie de pari obli, foarte trainici și îndemânatici. Acății se împacă cu aproape ori-ce fel de pământ și isbutesc mai cu seamă pe coastele puțin înclinate din fața soarelui; pământul apătos, umbra și vânturile aspre dinspre Mează-Noapte și Răsărit nu le priește. Din tulpinile mai bătrâne vedem crescând în cursul verii lăstari (odrasle, vlăstari) puternici, vre-o 2 metri lungi și 2—3 cm. groși, care în anul următor se învîrtoșează și dau naștere la pari frumoși de peste 2 m. lungime și 4—5 cm. grosime.

Acății de sădit se cumpără gata sau se prăsesc din sămânță; 100 acății de un an se pot cumpăra cu 1 fl., de doi ani cu 1.50—2 fl. Pentru un loc de 1000 m. pătrați (= 268 stânjini pătrați) ajunge 1/2 chilogr. de sămânță în preț de vre-o 30 cr. Cine voește să cruță până și cei 30 cr., n'are decât să stringă însuși sămânța, de cu toamnă, în urma coacerii depline a tecilor de acății, atât de răspândiți la noi. Prăsirea însăși se îndeplinește pe un petec de loc în grădină, la viie și peste tot unde tinerii acății se fie scutiți de vite și alte neajunsuri. Pământul se sapă adânc cu hârlețul (arșeul, hârșeul), se greblează și se împarte în straturi (răzoare) de câte 120 cm. lățime. Sămânatul se face toamna după culesul simburilor (sămânței), care se pun în afunzime de vre-o 4—5 cm. și 3 cm. departe unul de altul, în câte 4 șanțulețe (brazde) trase de-alungul fiecărui strat. După sămânat șanțulețele se astupă cu țărână, care se apasă bine cu dosul lopeții sau altceva și apoi se udă bărbătește, dacă se poate, cu străcurătoarea. De altcum, simburii de acății isbutesc destul de bine, sămănați fiind asemenea cucuruzului (păpușoiului, mălaiului) sau altor bucate. Cultura mai departe se mărginește la scormonirea pământului și stîrpirea buruenilor dintre șiruri; cerând trebuința, se udă, firește seara pe răcoare.

Acății de un an se desgroapă primăvara și se sădesc la locul lor statornic, într'un pământ gunoît și arat toamna cât mai adânc. În ajunul săditului se ară din nou și se grapă. Pe seama acăților se potrivesc chiar și locurile rupăcioase și prețipișe (prăpăstioase), care altcum nu s'ar pute folosii. Rădăcinile mai groase, numite principale sau fusoase (mure), trebuie scurtate mai bine de jumătate, cu ajutorul cosorului sau al foarfecilor de viie. Să-

ditul aiurea și scurtarea au de urmare firească, că rădăcinile se rămuresc și se îngroașe neasemănat mai grabnic decât lăsând acății să crească în același loc. Săditul se se facă în șiruri oable, punând acății la depărtare de 2 m. în gropi cât mai largi. Țărîna se infundă printre rădăcini cu degetele resfirate, apoi se calcă cu piciorul, spre a veni cu rădăcinile în nemijlocită atingere. Urmează ciontarea trunchiurilor până oblu cu fața pământului. Peste vară, acății se sapă și se curăță de buruieni. În cei trei ani următori se ivesc numeroase vlăstări, care și ele se cioantă toamna cu desevîrșire. Prin ciontarea în patru rinduri, lucru firesc, sucii nutritori (măzga) se grămădește în trupini și dă astfel naștere la vlăstări din ce în ce mai puternice, care și ele se răresc prin ciontare, lăsând să crească din fiecare trupină vre-o 12 bucăți cel mult. Vlăstările mai puternice, în număr de câte 6, se despoaie prin Iulie de ramuri până la înălțimea de 1 1/2 m. și toamna se folosesc drept pari, ear' ceea-laltă jumătate se folosește în anul ce urmează. În anii următori nu avem decât să purtăm grije ca fiecare trupină (tufă) să rămână înzestrată cu vre-o 12 vlăstări, 6 pentru toamnă și alte 6 mai slăbuțe pe seama anului viitor.

O scurtă reprivire ne arată că, începând cu anul al patrulea, trupinile produc câte 5—6 pari de grosimea și lungimea cuvenită. Prin urmare, dintr'un loc de numai 1000 m. p., care cuprinde 250 de trupini, vom dobândi an de an 1300—1400 de pari. Atâta e de ajuns chiar și având de a face cu o viie de o mare întindere. Parii tăiați se curăță de coaje, se ascut la capătul din jos și se păstrează undeva la adăpost.

Boala cartofilor și lecuirea ei.

Boala cartofilor (crumpenelor, picioicilor, baraboilor), care a cășunat și cășunează pagube une-ori foarte mari, este urmarea unui parazit, cunoscut în știință sub numele de „Peronospora infestans“. Vorba este de niște bureți mititei, care trăesc din sucii cartofilor. După-cum s'a adevărit în timpul mai nou, parazitul ierneză în tubercule (modălci), de unde călătorește în foi, amenințând recolta cu nimicire. Parazitul odată desvoltat în și pe foile cartofilor cade pe pământ și se încuibă în noiele tubercule. În timp de secetă, el petrece în tubercule oare-cum amorțit fără să strice ceva. Dacă însă timpul continuă a fi umed, tuberculele trec în putrezire în sinul pământului sau și numai după-ce au ajuns în localul de iernat. Semn neîndoiș că boala s'a încuibat este când foile încep să capete o față ruginie. Boala înaintează repede și nimicește tuberculele cu mlădițe și foi cu tot mai ales în verile ploioase; din contră,

în timp de secetă, parazitul pierde, uscăciunea fiindu-i nepriincioasă. Urmând după zile ploioase și noureală timp uscat cu soare, cartofii se însănătoșează; venind apoi în atingere cu umezeala, ei se molipsesc și trec din nou în putrezire. Pe scurt, boala merge sporind sau dă înapoi, după-cum umezeala și căldura înriuresc în măsură mai mare sau mai mică.

Pentru de a împedeca încuibarea mai departe a parazitului și cu el a boalei se recomandă ruperea neîntârziată și arderea foilor cât de cât molipsite. Zicem arderea; căci rămânând foile și cotoarele care unde s'au rupt și chiar la oare-care depărtare, boala reîncepe a se răspândi cu grabire. Munca împreunată cu ruperea și arderea foilor este cu prisos răsplătită prin scăparea recoltei de perire. Lucrarea ar trebui săvîrșită pe dată-ce foile încep a se rugini. Cartofii molipsiți se scot pe timp uscat și se păstrează la un loc răcoros și svântat, înlăturând tuberculele cătuși mai puțin bolnave și vătimate. Până a nu-i așeza în pivniță, cartofii ar trebui puși undeva la întunec să se svinte bine, spre a împuțina umezeala atât de primejdioasă.

Un econom din Svițera (Elveția) a stropit cartofii molipsiți, sunt acum patru ani, cu o materie alcătuită din 100 litre de apă, 2 chilogr. de peatră vînetă și 2 1/2 chilogr. de soda. În scopul de a învedera deosebirea, el a împărțit locul de încercat în trei fășii egale și a stropit cu ajutorul unei mături o treime de cartofi în două rinduri, anume la 5 și 30 Iulie n., a doua treime numai odată, ear' a treia a lăsat-o înadins nestropită. La 11 August cartofii nestropiți erau coplesii de boală, ear' cei stropiți au rămas veseli și încărcăți de foi până la sfîrșitul lui Septemvrie. Cu prilejul scoaterii din pământ a cântărit recolta și a aflat în fășia stropită de două-ori tubercule: mari 124 funți, mici 13 funți, bolnave 7 1/2 funți, ear' în fășia nestropită a aflat tubercule: mari 42 funți, mici 7 1/2 funți și bolnave 3 1/2 funți. Va să zică, foaia stropită în două rinduri a produs tubercule mari aproape întreit mai multe decât fășia nestropită; fășia, care se stropise o singură dată, a produs și ea mai multe tubercule sănătoase decât cea lăsată în grija sorții. În asemănare cu sporul recoltei, spesele lecuirii sunt neînsemnate. Sfătuim dar' pe economii nostri să urmeze pilda cu stropirea cartofilor atinși de boală.

Muratul păstăilor de fasole.

În deosebire de păstăile (postăile) uscate, atât de pieloase, sarbede (sălcii) și greu de mistuit, păstăile ernate în stare crudă sunt aproape tot așa de fragede și gustoase ca cele proaspete. Între economiile noastre dela sate se vor fi aflând

destule, care n'au apucat nici măcar să vadă fasole (făsaică, făsoin; pe alocurea mazere) îndeplin verde și proaspătă în toiul-ernii. Vorba este de păstăile murate sau înăcrite, la a căror pregătire se urmează astfel:

Se iau păstăi tinere de araci și se curăță la capete, apoi se spală frumos în apă și se ferb ca de obicei, așa-dar' până-ce s'au înmuiat îndeplin. Acum se pun ca să se sbicească într'o sită și după aceea se așează rînduri-rînduri în borcane de sticlă cu gîtul larg, apăsând bine cu dosul mîinii și turnând pe urmă oțet îndatinat în amestec cu atîta sare cîtă se pune în fertura de fasole; oțetul ajungă până deasupra fasolii. În sfîrșit borcanele se leagă cît mai strîns cu beșică sau cu hîrtie de pergament, se imblojesc cu cîte o fașie de paie sau de pânză și se pun la foc într'o cîldare cu puțină apă. Ferberea în cîldare are să țină 1½ oră cel puțin. După-ce s'au luat dela foc și apa s'a răcorit, borcanele se scot și se așează la un loc răcoros, svéntat și ferit de ger, d. p. în pivniță sau în cîmara de bucate. Fasolea astfel gătita poate fi ernată cu înlesnire. Ea se ferbe peste iarnă fără a mai adăuga sare sau oțet.

Prin orașe am vîzut murîndu-se fasolea întocmai ca varza (curechiul) tăiată. Spre acest scop se iau păstăi foarte tinere, întregi s'au tăiate felii (fălii), se amestecă pe o pânzătură cu multă sare și se așează în borcane de sticlă sau de lut, punînd deasupra un strat de sare, apoi 2—3 scîndurele și o peatră grea drept povară de tescuit. În preseara gătirii, păstăile astfel murate se pun în apă, spre a înlătura sarea de prisos, cînd apoi se ferb ca de obicei.

Am întîlnit earăși femei, care opăresc păstăile cîteva minute și după-ce le-au sbicit, le sară și se pun la murat întocmai ca varza, pritocindu-le tot la 2—3 săptămîni.

Uscarea pripită a lemnelor.

Vrednică de împărțit este pătania unui mîsar din Svițera (Elveția). După-cum însuși povestește într'o gazetă nemțescă, mîsarul cumpărase odată lemne tăiate de stejar, cu totul verzi. În lipsa de loc, nu 'i-a rămas decît să le așeze tocmai în picioare, cu partea din jos pe pămînt, lîngă un zid înalt. După o jumătate de an s'a apucat să caute prin magazie un lemn de stejar ales și îndeplin uscat, dar neafînd nimic pe plac, 'și-a îndreptat privirea asupra lemnelor așezate în picioare. Cînd se le întoarcă cu dosul spre soare, ce să vezi: lemnele erau înălbite frumos, libere de pete gălbînii și întocmai așa de ușoare ca lemnele, care zăcuseră în curs de trei ani. Pămîntul de lîngă zid se îngălbînise ca-șicînd s'ar fi vîrsat zamă de tutun (tăbac).

Lămurire: Așezînd lemnele în picioare, mîzga (mustul, suncul) apucă calea cea mai firească și se coboară cu repejune înspre pămînt, dacă însă lemnele se pun culcate ca de obicei, mîzga se potignește în mersul ei și une-ori se revarsă în țesăturile lemnului, care astfel se pătează ușor și se uscă foarte cu anevoie. După cercetările mai noue, uscatul lemnului culcate se petrece într'un timp întreit mai lung decum trebuie lemnului, care s'au fost așezat în picioare.

Îngrășați trandafirii cu funingine!

Unul din cele mai prețioase gunoieri pe seama trandafirilor este negreșit funinginea. Prin ferberea cu apă dobîndim un gunoiu fluid (curgăcios) care, după-ce s'a răcorit, se toarnă cînd și cînd în jurul trandafirilor. Nu trece mult și acestia capătă foi de un verde-închis cum și numeroase odrasle puternice, bogate în flori mîndre.

Reînoirea pâlărilor de paie.

Pâlăriile galbene, fiind murdare, se curăță prin frecarea cu felii (fălii) de lălmăe.

Pâlăriile negre se reînoesc prin ungerea cu spirt, în care s'au fost dizolvat (topit) bucățele de ceară neagră de sigilat (pecetluit). Adăugînd ceară roșie de sigilat în cîtățimea cuvenită dobîndim o vîpseală, care se poate aplica la *pâlăriile cafenii*.

Și unele și altele se perie și se curăță mai întăiu de praf (pulbere), apoi se ung cu vîpseala amintită și în sfîrșit se uscă la soare. Ungerea se va îndeplini cu ajutorul unui pămătuf (mătăuz) moale.

Gîasca de Emden.

Gîasca de Emden, numită și gîasca *uriaeșe*, se deosebește de celelalte soiuri prin mărimea ei a avea neasămînată. La început se ivesc unde și unde pene surfi, care în curînd se înlocuiesc prin pene albe ca neaua (zăpada) foarte moi și lătărețe. Gîasca de Emden se îngrășe în pripă și ajunge greutatea neobicită de 8—10 chilog. Ea este lacomă și se îndestulește cu aproape ori-ce nutreț. Hrănită fiind cum se cuvine, ea produce în anul din-tăiu peste 30, ear' în al doilea până la 50 ouă, în deosebire de gîasca ardele-nească, care rare-ori produce 17—19 ouă.

Prăsirea și ținerea mai departe se fac ca de obicei. La început pot fi hrănite cu făină de cucuruz înmuiată sau cu tărîțe și urzici tocate în amestec cu cartofi ferți. Lucru de căpetenie este să aibă apă de scîldat din greu cum și un loc mare cu earbă, unde să se poată mișca după plac.

Nutritura taurilor de prăsilă.

Nu putem decît să încuviințăm obiceiul, după care taurii comunali sînt lăsați să pască unde le place. A lăsa însă taurii să pribigească cruciș și curmeziș peste hotar fără nici o pază este a-'i expune la neajunsuri fel și fel, este a-'i lăsa în grija întemplerii. O altă greșeală este a îndopa taurii cu multă făină, tărîțe, turtă de rapiță și alte asemenea nutrețuri grase, care îngrășe și moleșesc trupul în paguba gonitului. Nutritura cu multe paie tăiate, bostani, coceni de cucuruz și alte asemenea nutrețuri săracicioase are de urmare lărgirea și împovărarea foalelui. Dacă este să rămîna sprinteni și să-și oțelească puterea, ei ar trebui ținuți în grajd cu fîn sau otavă de soiu ales pe lîngă un zilnic adaus de 1—1½ chilog. de ovės și puțină sare.

Cum ar trebui păstrată negreala?

Pentru de a păstra negreala (cerneala) timp mai îndelungat în stare bună n'avem decît să păzim regulele ce urmează:

1. Până a nu înlocui negreala învechită prin alta nouă, vasul trebuie spălat bine cu apă ferbinte sau cu leșie.

2. Afară de timpul întrebuițării, vasul se păstrează astupat cît mai bine, împedcînd astfel evaporarea (exaburirea) și rēsbaterăa prafului (pulberii), așa-dar' îngroșarea și murdărirea negrelii.

3. Negreala trebuie ferită de atingere îndelungată cu oțel sau alte metale, care ruginesc ușor, se încarcă de scoartă și strică negreala. Isprăvind deci cu scrisul, penele se vor șterge frumos, ear' cele căzute în negreală se vor înlătura fără amînare.

Pânea înflorită strică galițelor.

Vrednic de osîndă este obiceiul atît de răspîndit, după care se dă galițelor (hoarilor) pâne înflorită și chiar mucedă, care ușor pricinuește strînsuri de stomac (rînză), cufoare (diarea, scurgere), aprinderi de mațe și alte boale, însoțite une-ori de moarte. Celelalte animale pătinesc și ele, nutrite fiind cu pâne sau turtă înflorită de rapiță, în, cînepă ș. c. l. Mucedaiul (sau floarea) de pe pâne este alcătuită din numeroși bureți mititei, care prin ferberea pânii se nimicesc. Drept-aceea, pânea mucedă sau înflorită se ferbe și apoi se dă galițelor.

Cît este urina vrednică?

Un econom vestit, făcînd socoteală întocmai, a aflat, că 1 hectolitru (= 100 litre) de urină este vrednică 57 cr. O vacă produce zilnic 7 litre de urină în preț de 4½ cr., așa-dar' pe an (365 × 4½ cr. =) 17 fl. 33 cr. Astfel 10 vite

mari vor produce urină în preț de 173 fl. 30 cr. la an, ear' în curs de 5—6 luni, cât stau în grajd, aproape jumătate atâtă. Avem dar' cuvânt să zicem economilor noștri: Strângeți urina cu cea mai mare îngrijire, într'o bute îngropată lângă gunoiu, și o folosiți la stropirea gunoiului sau și de-adreptul la îngrășarea pământului!

Care fructe cât zahăr cuprind?

În 100 chilog. de fructe se află zahăr și anume în: prune timpurii 2·1, smeură 4, afune (afine) 5·8, strugurii (coacăză) 6·1, prune târzii 6·2, agriși (agrinși, borboane) 7·1, pere 7·4, mere 8·4, vișine 8·8, cireșe 10·4, struguri 15. Acești numeri arată câtățimea mijlocie în chilograme.

Contra albinelor răpitoare.

Știut este, că albinele dau une-ori năvală asupra cojnițelor învecinate, răpind miere și ceară din greu. Pentru a înăbuși acest nărav n'avem decât să grămădim în preajma urdinișului mult nêsip sau tărîțe de lemn care să le dea de lucru.

Muștarul alb ca nutreț.

Între economii noștri se vor fi aflând destui, care n'au apucat să prăsească nutreț de ajuns pentru iarnă, fie că n'au avut și n'au unde, fie că apele li-au înămolit fânățele. Scăparea aproape singură este să are cutare miriște și să samene muștar alb, care dă un nutreț prețios pe seama vitelor. la 1 juger (= 1600 stânjini pătrați) sunt de ajuns 12—14 chilog. de semănță. Cositul urmează a se face prin Septemvrie, când muștarul alb se află în floare.

Pentru curățirea sculelor lustruite.

Amestecați în puțin untdelemn puțină făină curată. Cu acest amestec frecăți mobilele lustruite, precum: mese, dulapuri, cercevele, rame etc. Nu numai că ele se curăță de ori-ce murdărie, praf sau pete, dar' și lustru devine mai frumos și mai viu. Această amestecătură nu va-tămă cătuși de puțin lustrurilor cu aur, bronz sau ori-care alt lac.

Împedecarea insectelor.

Mijlocul cel mai bun de a împedeca insectele să depună ouăle lor din care se fac vermi; este după dl Denis, director al școlii de arbori, când sunt în flori, cu apă amestecată cu a 10-a parte cu oțet de vin. Adecă un litru de oțet să se amestece cu 10 litre de apă. Arborii tratați astfel păstrează toate fructele intacte.

Pentru curățirea petrilor scumpe.

Cumpărați dela farmacie lapte de pu-cioasă (lac sulfuric), și amestecați-l bine cu spirt. Cu ajutorul unei pernițe de catifea apoi, frecăți bine petrele și vor dispăre petele și-și vor relua lustrul.

Impotriva muștelor.

Dacă aveți muște în casă, ferbeți 500 părți apă, 150 părți zahăr și 8 *quasia* (plantă pe care o găsiți la farmacie); muiați apoi în această compoziție bucăți de hârtie sugătoare. Hârtia astfel preparată se pune la locul unde muștele se adună mai cu deosebire.

Un nou mijloc de a scoate petece de negreală.

Petele uscate de negreală se pot în-lătura din pânzături așa că le frecăm bărbătește cu fragi, (căpșuni) apoi le spălăm cu săpun și leșie ca de obicei.

Știri economice.

Pădurile Germaniei ocupă și astăzi peste $\frac{1}{4}$ din întreagă suprafața țării. Din cele 54 milioane de hectare (= $93\frac{1}{2}$ mil. jug. catastrale), cât cuprinde Germania, 14 milioane sunt împădurite. Aproape 31% (la sută) din aceste păduri se țin de stat, peste 15% sunt păduri comunale, $1\frac{1}{2}$ fundaționale, $2\frac{1}{2}$ % aparțin tovarășiiilor și $48\frac{1}{2}$ %, așadar' aproape jumătate, aparțin persoanelor singurateice.

Patria unor plante economice.

Din Persia își trag obârșia: cânepa, inul, nucul, frăgarul negru, caișul (căișinul) și scorușul. Luțerna (gîzdeiu) s'a adus pe timpul regelui Darie (500 ani în. de Chr.) în Grecia, de unde Romanii l-au trecut în Italia, Spania și Franca de mează-zi. Din Siria s'au adus prunii noștri, din Media lămâiul, din Turchestanul de mează-zi cele mai multe spicoase. Fasolea oloagă, crastaveții, meiul (mălaiul) și urezul se trag din India-răsăriteană. Urezul a fost adus în Europa mai întâiu prin Alexandru-Macedon. Orientul ni-a înzestrat cu mazere, bostani și dovleci, spanac (spinac, spinat), mac, smochini și meri. Patria sparangelului (sparangii, spargii) este Siberia. Din China s'au adus ridichile, portocalii și frăgarul alb.

Din istoria oglinzilor. Oglinzile măestrite s'au introdus pe semne deodată cu plăsmuirea ferului. Despre cele mai vechi oglinzi, care erau din metal, se face amintire chiar și în biblie. Oglinzi foarte albe și vr-toase s'au făcut și se fac încă din platină cum și din oțel și argint. Oțelul are scăderea, că ruginește în pripă. În vechime, la Romani și alte popoare, oglinzile se plăsmuiau mai ales din argint. În scrierile lui Plinius se zice, că împăratul roman Nero ar fi aplicat o peatră lustruită de smarag drept oglindă. Vechii locuitori ai Americii pregăteau oglinzile dintr'un fel de peatră neagră și străvezie. Oglinzile de sticlă s'au întrebuițat cu începere din veacul al 12-lea. De atunci încoace, ele s'au răspândit din ce în ce mai repede.

Un fir de păr găurit. În anul 1883 împăratul Germaniei Wilhelm I. a cercetat între altele fabrica de ace din Kreuznach și a stat uimit văzând destoinicia, cu care se pregătesc acele de o micime a ceea neobicinuită. Lucrătorul, care ocărnuie mașina, s'a rugat de împăratul să-i dăruească un fir din păr, pe care l-a găurit numai decât, trăgând prin el un firicel de ață. Acest firicel a trecut mai târziiu în stăpânirea reginei Victoria din Anglia.

Obiceiul minunat. În Norvegia s'a păstrat obiceiul, după care nu se îngăduie fetelor să se mărite până-ce nu și-au însușit bine măiestria în gătirea bucatelor și coacerea pâinii, în ale torsului și țesutului. Astfel fiind, între fitoarele mame de familie domnește o adevărată luptă de întrecere. An de an se țin examene în aceste folositoare măiestrii cas-nice și fetele lenevoase trebuie să repețească examenul până-ce au isbutit; altcum nu sunt volnice a se mărita.

Secerișul în Rusia. După știrile din Petropole, capitala Rusiei, spicoasele s'au îmbunătățit, mersul timpului din urmă fiind priin-cios. Dintre spicoasele tomnatice 47% (la sută) sunt bune, 35% îndestulitoare și 12% mijlocfi, ear' dintre primăvăraticice sunt bune $54\frac{1}{2}$ %, îndestulitoare 28% și mijlocfi $6\frac{1}{2}$ %.

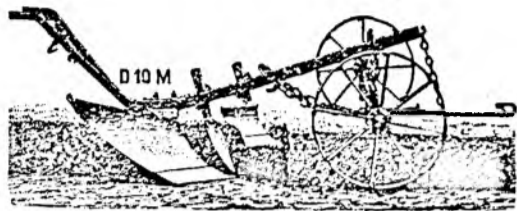
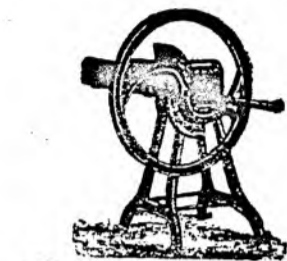
Rfuri ciudate. La intrarea sa în Belgia, rful Lys se rostogolește într'o pră-pastie și se face nevăzut în depărtare de $3\frac{1}{2}$ kilometri. În Columbia (America) se află un rlu întocmai ca oțetul de acru. În Algeria (Africa) curge un rlu de negreală, datorită împreunării duor părae, unul bogat în fer și celalalt în argăseală firească. În Africa de resărit se află Webbe Sheheyli, un rlu uriaș și prețipis, bogat în pești și crocodili! el stră-taie un șes roditor de sute de miluri și se varsă în nêsipul unui deșert, nu departe de Marea-indică. Rful Maas curge pe sub pământ vre-o 47 chilom., ear' rful Dromme în Franca se prăbușește într'o gaură de 13 metri, în care își perde urma.

Tragerea losurilor de stat vienezze din 1860. La tragerea din 1 August n. a acestor losuri au eșit seriile: 166 232 294 358 425 539 630 875 882 917 950 1072 1306 1332 1344 1383 1458 1503 1740 1917 2074 2206 2487 2552 2671 2699 2731 2772 2839 2897 3036 3086 3239 3530 3538 3570 3609 3612 3897 3932 4027 4129 4186 4272 4325 4342 4580 4842 4918 5032 5209 5513 5704 5855 5894 6056 6109 6131 6279 6410 6465 6466 6541 6850 6938 7221 7620 7623 7671 7820 7904 7909 7966 7989 8254 8331 8474 8490 8608 8650 8709 9151 9365 9407 9435 9505 9596 9629 9649 9878 10082 10121 10490 10566 10597 10599 10745 10765 10988 11031 11155 11248 11286 11293 11329 11361 11422 11476 11786 12008 12069 12127 12130 12279 12314 12398 12657 12663 12695 12738 13049 13154 13567 14052 14166 14170 14291 14378 14494 14519 14580 14581 14699 14863 15023 15224 15357 15405 15687 15802 15846 15853 15969 16057 16166 16195 16425 16525 16733 16748 16811 16813 17071 17170 17356 17517 17526 17588 17681 18121 18277 18426 18497 18530 18566 18661 18877 19370 19563 19567.

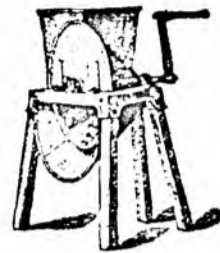
Corabia lui Noe. Pe când se urca într'un vagon îndesuit de călători, un domnișor zice năcăjit; „Această corabie a lui Noe e plină!“ — „Da“, răspunse un călător, „numai măgarul mai lipsește. Poștește în lăuntru“.

Sibiu, Piata-mică. **CAROL F. JICKELI.** Sibiu, Piata-mică.
 Representanța și depou al produselor firmei Clayton & Shuttleworth.

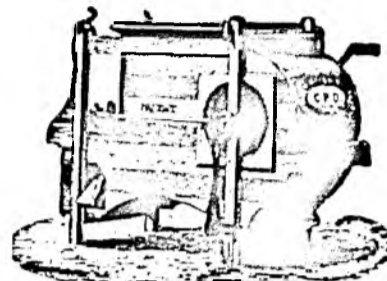
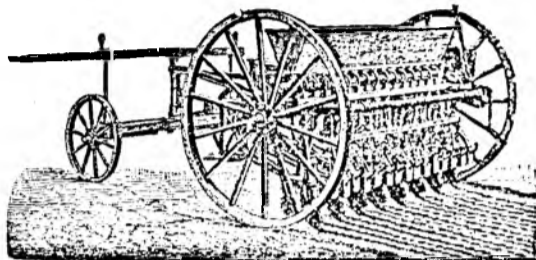
Prefuri-courant se trimit la cerere.

[1886] 1-

Prefuri-courant se trimit la cerere.

Se acordă plăți în rate dovedindu-se vrednicia de credit. — Rog a scrie românește.

Praful nutritiv de vite
 al lui **KWIZDA** din Korneuburg
 pentru cai, bovine și -i.

De 40 de ani se folosește în cele mai multe grajduri, la lipsă de
 apetit, la mistuire rea, pentru îmbunătățirea și înmulțirea
 cantității laptelui la vaci.

Prețul 1/2 cutii 70 cr.
 Se poate căpăta
 în farmaciile și bă-

1/2 cutii 35 cr.
 în farmaciile și bă-

DEPOSITUL PRINCIPAL:

Francisc I. Kwizda

furnisor de curte ces. și reg. austriacă și reg. română
 Korneuburg I. Viena.

II/a

[1009] 11-15

Să se aibă în vedere marca de fabrică de mai sus și să se ceară expres
Praf nutritiv de vite
 al lui Kwizda din Korneuburg.

Fluidul de podagră al lui Kwizda.

De mai mulți ani ca leac de casă re-
 cunoscut ca domolitor în dureri de
 podagră, reumă și dureri.

Fluidul de podagră al lui Kwizda

se capătă în toate farmaciile.

III/aa [1009] 11-15

Binevoți a ave în vedere marca de
 fabrică și a cere expres

Fluidul de podagră al lui Kwizda.

Prețul

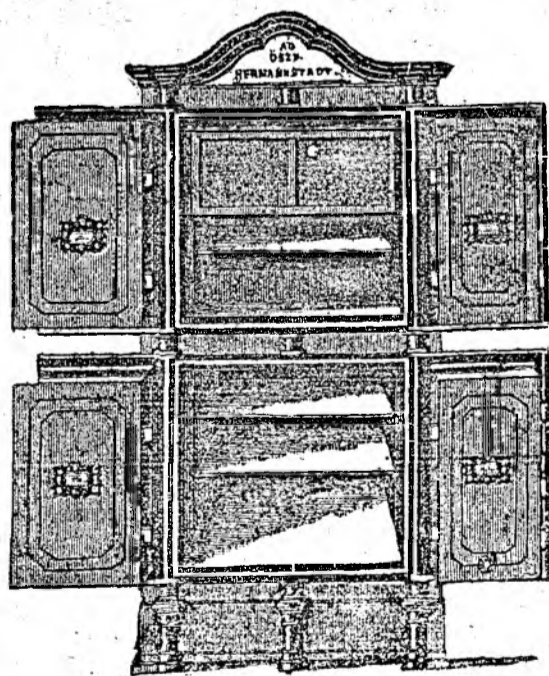
1/2 flacon

1 fl.

1/2 flacon

60 cr.

FRANCISC I. KWIZDA,
 furnisor de curte ces și reg. austriacă și reg. română,
 farmacist cerenal în Korneuburg.

Fabricat în țeară!

Ces. și reg. privil.

Prima fabrică de casse ardelenească.

Existând de 12 ani, premiată cu mai multe distincțiuni a lui

A. Géza Öszy,

Quergasse Nr. 39,

SIBIU,

Hechtgasse Nr. 40.

recomandă

**Cassele și casetele sale de fier pentru păstrat bani, cărți
 și documente**

sigure contra focului și spargerii

de construcție proprie a ei și putând fi deschise numai de cumpărătorul însuși. Diferite forme și mărimi,
 cu prețuri mai ieftine, decât asemenea produse din alte fabrici.

CASSELE

[1316] 15-

sunt expuse vederii cercetătorilor în localul fabricii.

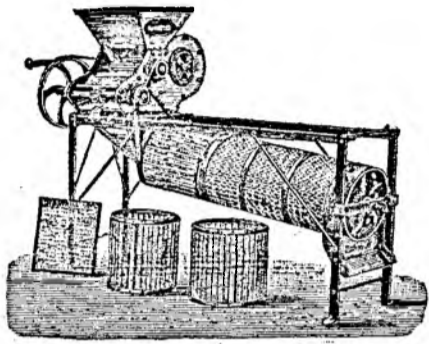
Prețuri curente ilustrate se trimit la cerere gratis și franco.

CAROL F. JICKELI

PIAȚA-MICĂ. SIBIIU. PIAȚA-MICĂ.

Recomandă

fabricatele de mai jos executate solid și durabil.

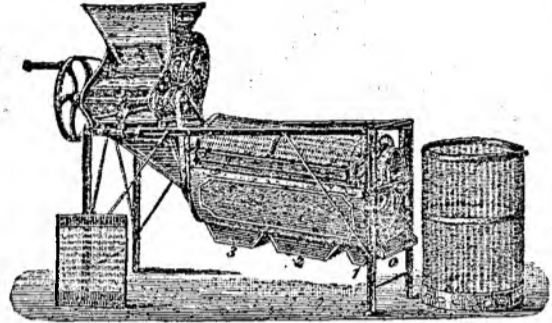

Trior de soiul A.

Întocmit pentru secară și grâu sau pentru orz și ovės.

	Marca	Prestează pe oară în chil. circa	Prețul în florini val. aust. pentru	
			Secară și grâu	Orz și ovės
Fără ventilațiune . . .	I.	175	95.—	100.—
Cu ventilațiune . . .	I.	175	105.—	110.—
Fără ventilațiune . . .	II.	300	125.—	132.—
Cu ventilațiune . . .	II.	300	140.—	147.—
Fără ventilațiune . . .	III.	450	155.—	169.—
Cu ventilațiune . . .	III.	450	175.—	189.—

Accesorii: 3 ciure cilindrice, 2 scuturătoare.

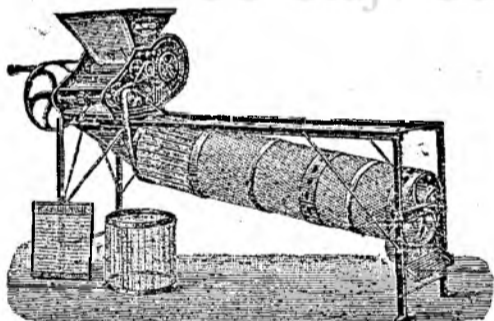
Trior și mașină de sortat de soiul B.

Întocmite pentru secară și grâu sau pentru orz și ovės.

Acest trior dă la 1 grăunțele cele mai bune, la nr. 2 și 3 grăunțele slabe, la 0 neghină.

	Marca	Prestează pe oară în chil. circa	Prețul în florini val. aust. pentru	
			Secară și grâu	Orz și ovės
Fără ventilațiune . . .	I.	175	120.—	125.—
Cu ventilațiune . . .	I.	175	130.—	135.—
Fără ventilațiune . . .	II.	300	160.—	170.—
Cu ventilațiune . . .	II.	300	175.—	185.—
Fără ventilațiune . . .	III.	450	205.—	215.—
Cu ventilațiune . . .	III.	450	225.—	235.—

Accesorii: 2 ciure de sortat, 2 scuturătoare.

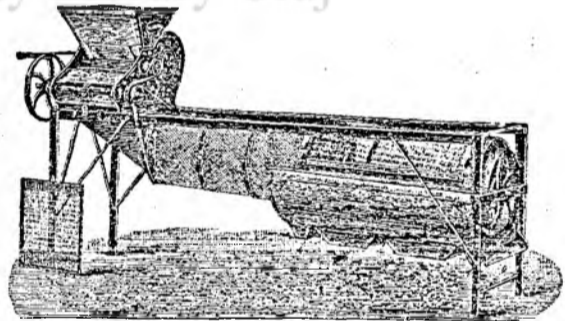
Trior și mașină de ales de soiul C.

Această mașină e destinată pentru aceea, ca să aleagă unele dintr'alte adunăturile de bucate și totodată să le curețe de neghină. Acesta e întocmit ca să aleagă, sau:

Ovėsul din grâu, orzul din grâu, sau ovėsul din orz. Aceste triore prestează cu circa 50 de procente mai puțin ca triorele ordinare de soiul A., pentru-că are să efectuească două lucruri deodată.

	Marca	Prestează pe oară în chilo. circa	Prețul în florini val. austr.
Fără ventilațiune . . .	Ia	65	85.—
Cu ventilațiune . . .	Ia	65	95.—
Fără ventilațiune . . .	I.	95	110.—
Cu ventilațiune . . .	I.	95	120.—
Fără ventilațiune . . .	II.	165	145.—
Cu ventilațiune . . .	II.	165	160.—
Fără ventilațiune . . .	III.	250	180.—
Cu ventilațiune . . .	III.	250	200.—
Fără ventilațiune . . .	IV.	350	305.—
Cu ventilațiune . . .	IV.	350	330.—
Fără ventilațiune . . .	V.	450	380.—
Cu ventilațiune . . .	V.	450	410.—
Fără ventilațiune . . .	VI.	550	490.—
Cu ventilațiune . . .	VI.	550	525.—

Accesorii: 2 ciure cilindrice, 2 scuturătoare.

Trior-universal și mașină de ales de soiul D.

Acest trior întrunește toate avantajile pe care peste tot le poate avea un trior. Acesta alege bucatele mestecate unele dintr'alttele, le curăță de toată neghină și le sortează totodată în trei soiuri. Triorul acesta e întocmit sau ca să aleagă ovėsul din grâu, în diverse calități și să aleagă neghină, sau apoi ca să îndeplinească aceeași funcțiune la amestecături de ovės și orz.

	Marca	Prestează pe oară în chilo. circa	Prețul în florini val. austr.
Cu ventilațiune . . .	Ia	80	120.—
Cu ventilațiune . . .	I.	125	150.—
Cu ventilațiune . . .	II.	200	205.—
Cu ventilațiune . . .	III.	300	260.—
Cu ventilațiune . . .	IV.	450	465.—
Cu ventilațiune . . .	V.	600	590.—
Cu ventilațiune . . .	VI.	750	705.—
Cu ventilațiune . . .	V ₂	1200	1180.—
Cu ventilațiune . . .	VI ₂	1500	1410.—

Accesorii: 2 alegători, 2 scuturătoare.

Prețurile fixate se înțeleg dela sine inclusiv ambalajul franco al fiecărei stațiuni de cale ferată.

În schimbul adevărării capacității de credit se acoardă și plățiri în rate cu computare de 6% interese. Oferte despre tot soiul de mașini se dau la cerere în fiecare săptămână.

[1816] 1-5